

Nīkrācē atklāj lopkautuvi

Ar plašu vērienu Nīkrāces pagasta Dzeldā atvērta jaunā lopkautuve, kas pieder Polijas uzņēmumam Skłodowscy.

Tā atrodas telpās, kurās agrāk bija SIA Lankalni gaļas ražotne. Tagad uz ēkas lieliem burtiem rakstīts jaunais nosaukums.

Vairāk foto:
www.kurzemnieks.lv

Atklāšanas dalībnieki varēja doties ekskursijā pa Polijas uzņēmuma Skłodowscy kautuvi, kas Nīkrāces pagastā ierīkota Lankalnu agrākajās telpās, un iepazīt ražošanu. Ar to iepazīstināja kautuves direktors Cezarijs Oļševskis.

Atklāšanā piedalījās īpašnieki un darbinieki, biznesa partneri, Kuldīgas novada pašvaldības pārstāvji un citi aicināti viesi. Poļu valodā lopkautuvi iesvētīja katoļu mācītājs Valdis Driksna, lielākā daļa pasākuma dalībnieku poliski arī noskaitīja Tēvreizi. Pēc uzrunām varēja apskatīt telpas, kas šajā dienā bija tukšas un iztīrītas, proti, kautķermeņu tajās nebija, taču tika skaidrots, kā notiek viss process. Uzņēmumam ir tādi sertifikāti, lai tur varētu notikt arī rituālā kaušana jeb halāls saskaņā ar musulmaņu tradīcijām un bioloģiskās gaļas sagatavošana, proti, ja piegādāti bioloģiski audzēti lopī, tos kauj atsevišķā dienā, nejaucot

kopā ar gaļu, kurai šāda sertifikāta nav. Nodrošināt rituālo kaušanu uzņēmumam esot svarīgi, jo tā galvenajam gala produktam – liellopu gaļas burgeriem – viena no eksporta valstīm ir Francija, kurā dzīvo daudz musulmaņu. Turklāt rituāli kauto liellopu gaļa ir dārgāka, tāpēc tas esot arī izdevīgi.

Atbildot uz jautājumu, kāpēc Polijas uzņēmums lopkautuvi atver Latvijā, valdes priekšsēdis Tomāšs Skłodovskis skaidroja: viens no būtiskiem iemesliem ir vēlme samazināt lopu transportēšanas attālumu, lai tiem mazāk stresa, jo viena no uzņēmuma vērtībām ir lauksaimniecības dzīvnieku labbūtība. Plānots

sadarboties gan ar vietējiem lopu audzētājiem, gan uzpircējiem.

Patlaban darbā pieņemti 15 cilvēki, taču paredzētas 30 darba vietas. Tātad joprojām var pieteikties. Kā skaidro Alīna Avguceviča, kas ir galvenā grāmatvede Skłodowscy dibinātajā uzņēmumā SBS Latvia, pirmos trīs mēnešus, kad ir pārbaudes laiks, alga ir 1000 eiro uz papīra, pēc tam lielāka. Mēnešalga tiekot maksāta arī tad, kad ir dīkstāve, proti, lopu piegāde ir mainīga, un esot arī tādas dienas, kad uz kautuvi nav jānāk. Darbiniekiem esot arī kopmītnes.

Līga Gabrāne
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

➔ 6.-7. lpp.

Personība. Laikraksta Kurzemnieks literārā redaktore **Dina Poriņa**: „Man ir svarīgi ik pa laikam nostrādāt kādas ēverģēlības.”

➔ 8. lpp.

Kuldīgas **velofestivāla** reportāža.

Mārtiņsalas **glābēji** atkal ierindā – strādā no 10.00 līdz 22.00.

Svarīgi: e-pasts, e-adrese, e-paraksts.
➔ 3. lpp.

Alsungas devītie. Raksturā un interesēs atšķirīgi. Klases audzinātāja teic: „Raiba klase, skolā pamanāma.”

➔ 9. lpp.

Uz Dziesmu svētkiem dosies arī ģimeniskais **deju kolektīvs Snēpele**.
➔ 5. lpp.

Piektdien, 9. jūnijā:

- Uzmanīgi ar uguni!
- Ēdoles pamatskolas devītie.
- Personība – Ramona Irbe.
- Reportāža: top filma *Pansija pili*.
- Kur uzzināt par kultūras pasākumiem.

REDZĒJUMS

Kad nauda skolēnam neseko

Līga
Gabrāne

„Zinām, ko nozīmē ikvienas lauku skolas slēgšana. Ja kādā pagastā likvidē skolu, tas pamazām zaudē iedzīvotājus un attīstības iespējas.”

Domāju – daudzi zina pedagoga atalgojuma modeļa spilgtu nosaukumu *Nauda seko skolēnam*. Taču tagad, kad skaļi pieņemts jauns skolu optimizācijas projekts, tā vien šķiet, ka nauda skolēnam vairs neseko, it sevišķi mazākās pilsētās un citās apdzīvotās vietās. Visa pamatā ir tikai viens iemesls, kāpēc par to tiek runāts, kāpēc skolu skaits jāsamazina, – tā ir nauda. Jā, piesaukta arī izglītības kvalitāte, taču nebūsim naivi un ieskatīsimies problēmas būtībā!

Lai ko mēs neteiktu, negribētu un nedarītu, skaitļi runā paši par sevi. Iezīmē situāciju. Konstatē faktus. Piemēram, 1998. gadā valstī bijušas 1074 vispārīgizglītojošās skolas, bet 2022. gadā – 660. Tātad pa šiem gadiem jau par 414 skolām mazāk. Attiecīgi pa šiem gadiem ievērojami mazinājies arī skolēnu skaits, un tas cieši saistīts ar citiem skaitļiem, proti, demogrāfiju. Pastāvīgo iedzīvotāju skaits Latvijā samazinās jau kopš 1990. gada, un līdz pērnā gada sākumam tas sarucis par 792 000 jeb 30%, tajā skaitā migrācijas rezultātā – par 469 000, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati.

Un tomēr mēs zinām, ko nozīmē ikvienas lauku skolas slēgšana.

Ja kādā pagastā likvidē skolu, tas pamazām zaudē iedzīvotājus un attīstības iespējas. Lēni mirst.

Kā to var labi redzēt Izglītības un zinātnes ministrijas argumentācijā, skolas tiek slēgtas ar nolūku ietaupīt naudu un to novirzīt, piemēram, pedagogu algai. Taču, manuprāt, uz šo problēmu jāskatās plašāk. To nevar atrisināt tikai izglītības sistēmā. Tā ir cieši sajūgta ar novadu politisko un ekonomisko attīstību.

Ko pašlaik redzam Nīkrāces pagastā? Tur ienācis Polijas uzņēmums, kas sevi piesaka kā nopietnu spēlētāju gaļas biznesā un vēlas nodarbināt ievērojamu cilvēku skaitu. Daļa strādnieku vēl brauc no Polijas, taču uzņēmēji ir gatavi visas darba vietas atdot vietējiem, iesaistīt cilvēkus no tuvākas un tālākas apkaimes. Tā Nīkrācei ir lielā iespēja iegūt jaunus iedzīvotājus, jo tagad te ir darbs un, ja kāds gribētu pārcelties, ir arī brīvi dzīvokļi. Liela nozīme arī tam, ka tur darbojas pamatskola, un tas ir būtiski ģimenēm, kurās aug bērni.

Gribētos, lai *slēgt* un *likvidēt* vietā mēs iemācītos vairāk domāt par vārdiem *attīstīt* un, ja vajag, *pārveidot*. Attīstīsim Latvijas laukus, nevis svītrosim tos no kartes!

Amanda Gustovska

TRĪS PAR VIENU

Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) piedāvājusi jaunus kritērijus skolu tīkla pārkārtošanai. Galvenie rādītāji: skolas sasniedzamība, skolēnu skaits klašu grupās un pedagogu darbība. Ieteicamais skaits sākumskolā un minimālais 7.–9. klasēs atkarībā no audzēkņu blīvuma pašvaldībā būtu 30, 60 vai 120 visās trīs paralēlklasēs kopā, kā arī 60 vai 120 skolēnu 10.–12. klasēs. Valdība uzdevusi IZM līdz 15. augustam iesniegt ziņojumu.

PAŠVALDĪBĀM JĀLEMJ PAŠĀM

1. Inese Astaševska, Kuldīgas novada domes priekšsēde:

– Gala lēmums būs augustā, bet virzība ir sākusies, un notiek sarunas ar pašvaldībām. Esmu piedalījies darba grupā – visi piekrit, ka reforma vajadzīga, bet šis piedāvājums īsti nav mūsu redzējums. Tā ir ministrijas rekomendācija. Vairākas lietas ir objektīvas, un ir tādas, kas vēl jāanalizē un jāapsver, kāda būs ietekme. Neesmu vienprātis, ka ministrija noteiks, kuras skolas jāreformē. Var izvirzīt kritērijus, tomēr gala lēmums jāpieņem pašvaldībām. Katram novadam ir sava vīzija, ar ko tiek strādāts ilgstoši. Ir tādas pašvaldības, kas konkrētas skolas mērķtiecīgi stiprinājušas ar ieguldījumu infrastruktūrā, personālā. Tāpēc nebūtu labi, ja ministrija nolemtu tālāko likteni.

Visiem kritērijiem nepiekrītu, bet ir pārāgri runāt, kā tie ietekmēs skolas Kuldīgas novadā. Vēl jārunā ar citām ministrijām, piemēram, Satiksmes, jo mūsu autobusiem nav tādas

JĀSKAIDRO UN JĀPĀRLIECINA

2. Inga Bērziņa, Saeimas deputāte, bijusi Kuldīgas novada pašvaldības vadītāja:

– Ministrijas uzdrīkstēšanos piedāvāt pārmaiņu plānu, kura mērķis ir celt izglītības kvalitāti un panākt visiem bērniem līdzvērtīgas iespējas, kopumā vērtēju atzinīgi. Pirmais solis ir ilgtspējīgs skolu tīkls, kura galvenie kritēriji ir skolas sasniedzamība, skolēnu skaits klašu grupās un personāla kapacitāte. Šis jautājums ir ļoti jutīgs ikvienai pašvaldībai, jo tas personīgi skar bērnus, vecākus, skolotājus. Cilvēki pārmaiņas nemīl, tāpēc bez sabiedrības atbalsta tās ieviest ir sarežģīti. Ministrijai vēl jādara liels darbs, lai pārliecinātu sabiedrību un reformai izstrādātu skaidrus kritērijus, vērtētu ietekmi uz izglītības kvalitāti, uz valsts un pašvaldību budžetu.

Pirmo reizi ministrija piedāvā to, ka 7.–12. klašu grupā valsts varētu no pašvaldībām pārņemt lēmšanu par skolu kartējumu valsts

KVALITĀTE UN LĪDZVĒRTĪGAS IESPĒJAS

3. Anda Čakša, izglītības un zinātnes ministre:

– Mēs piedāvājam plānu, kura galvenais mērķis ir par saprātīgu cenu paaugstināt izglītības kvalitāti un panākt visiem bērniem līdzvērtīgas iespējas. Pirmais solis bija piedāvājums par ilgtspējīgu un efektīvu skolu tīklu, tam sekos mūsu redzējums par izglītības kvalitātes monitoringu un aprēķini par jaunu finansēšanas modeli. Saskaņā ar to, ka 7.–12. klašu pakāpē valsts no pašvaldībām varētu pārņemt lēmumus par skolu tīklu valstī. Skolas sasniedzamība, skolēnu skaits klašu grupās un personāla kapacitāte ir galvenie kritēriji. Tos analizējot, esam nonākuši pie optimāla skolu tīkla visā valstī.

Lai ieviestu optimālas klases pieeju, pašvaldības tiks dalītas trīs grupās pēc skolēnu blīvuma. Analizējot pilnas slodzes pedagogu

spējas skolēnus izvadīt. Tāpat rūpīgi jāizvērtē finansējums. Nav zināms, kāds būs ziņojums augustā, bet šobrīd diezgan sasteigti tiek piedāvāts daudz tāda, kas vēl diskutējams.

Mūsu novada skolu tīklā pašlaik izmaiņu nebūs. Septembrī redzēsim, kā klases nokomplektēsies. Skaidrs, ka vidusskolu mums ir par daudz. To apzinās visi pedagogi strādājošie, jo šajā posmā skolēnu skaits mums nepietiek. Varam nodrošināt trīs vidusskolas, taču labāku izglītību un specializētas programmas var piedāvāt tad, ja strādā kompaktāk. Bet tas vēl detalizēti jāizskata. Ilgi esam nogaidošā pozīcijā, jo kritēriji solīti jau nez cik gadu. Beidzot kaut kas parādījies, bet nedrīkst sasteigt. Novadā bijis detalizēts un ļoti kvalitatīvs izglītības izvērtējums, skolu tīkls analizēts no dažādiem aspektiem – izskatīts papildījums, pārklājums utt. Līdz ar to mēs savas skolas labi pārzinām un varam par tām lemt paši. Nenoliegšu, ka kaut kas būs jāmaina.

mērogā. Vienlaikus tiks radīti priekšnosacījumi, ka pašvaldību izlemšanā būs tas, kā pirmskolas un 1.–6. klases izglītību nodrošināt maksimāli tuvu katram bērnam viņa pagastā. Manuprāt, vērtējams ir plānotais sākumskolas audzēkņu skaits klasē. Esmu rosinājusi to no desmit samazināt līdz astoņiem, ņemot vērā iedzīvotāju skaita samazināšanos un zemo apdzīvotības blīvumu. Ir ņemta vērā Latvijas Pašvaldību savienības vēlme, ka laiks ceļā līdz skolai nedrīkst pārsniegt 40 minūtes un attālums nedrīkst būt lielāks par 25 kilometriem. Manuprāt, labs ir mērķis panākt, ka vismaz 80% skolotāju konkrētā skolā ir pilna laika darbinieki. Noteikti jādomā par atbalstu pašvaldībām, piemēram, jaunu autobusu iegādei, pagastu ceļu remontam u.tml. Izsvērti un gudri rīkojoties, mums ir cerība nonākt pie sakārtota skolu tīkla un cieņpilna atalgojuma pedagogiem kā Kuldīgas, tā citos novados.

Īpatsvaru vienā skolā, mērķis ir panākt to, ka vismaz 80% ir pilna laika darbinieki. Tad varētu mazināt pedagogu pārslodzi un risināt jautājumus par atalgojumu. Ja klašu grupu kritēriji netiks izpildīti, pašvaldība varēs turpināt skolu uzturēt, tomēr lēmumu par 7.–12. klasēm pārņemtu valsts. Mēs rosinām lēmumu par šo posmu nodot valstij, pašvaldībām atstājot pārējās dibinātāju funkcijas. Tas prasa politisku izšķiršanos un nozīmīgas izmaiņas likumos.

Nākamajā mācību gadā vismaz no mūsu viedokļa viss vēl paliks pa vecam – pārmaiņas varētu skolu tīklu skart 2024./2025. mācību gadā, tomēr pašvaldību un skolu informēšana par gaidāmo jāsāk drīzāk, tā pārtraucot gadiem ilgo neziņu par mācību iestāžu pastāvēšanas izredzēm.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Kinopasaules burvībā

Pirms nedēļas ar *Kurzemnieka* fotogrāfu devāmies izzināt, kā norit studijas *Mistrus Media* jaunās spēlfilmas *Pansija pilī* uzņemšana Padures muižā. Filmēšanas laukumā nekad nebiju bijusi, tāpēc nezināju, ko sagaidīt. Ienākot muižā, gaisā virmoja spriedze, iztēle un daudz jo daudz putekļu, kas radīti speciāli kino atmosfērai. Šķīta, ka katrs komandas dalībnieks tur dzīvo savā pasaulē un, kamēr neesi ieskrējies viņa *burbulī*, esi neredzams. Žurnālistam tas ir gan ļoti parocīgi, gan grūti vienlaikus. Kamēr epizode netiek filmēta, varam ielūkoties katra uzdevumā, katra pasaulē, taču, kad skaņu operators noklīdzas „Klusumu!”, ikviens ir kā uz delnas. Dažbrīd epizodi nākas pārtraukt, jo gar muižu nobrauc traktors vai kāda solis bijis par smagu. Lielākā daļa

radošās grupas uz ainas filmēšanu savācas pie reālā laika ekrāna. Mēs aktierus intervijai ķeram trīs līdz piecu minūšu pārtraukumā starp epizodēm: Kasparu Znotiņu notveram, kad viņam palīdzam savest kārtībā kafijas aparātu, Lāsmu Kugrēnu – pie ģērbtuves. Tās mums ir dažas ļoti svarīgas minūtes, kuru laikā uzzinām ne vien par katra tēla raksturu, bet arī to, kā aktierim ar to saplūst. Braucot mājās, secināju, ka atveidoto tēlu personību galvenās iezīmes atbilst pašu aktieru būtībai. Ja dzīvē esi jokdaris, tad tādas lomas padosies vislabāk; ja esi līderis, tad jāspēlē svarīgu tēlu lomas. Aizdomājoties, kādas lomas diez padotos mums pašiem, var uzzināt ko jaunu arī par sevi.

Amanda Gustovska

RUNĀ SPECIĀLISTS

Svarīgi: e-pasts, e-adrese, e-paraksts

Juris Nikulcovs,
Rīgas šķīrējtiesas priekšsēdis

Pēdējie gadi uzņēmējdarbībā pierādījuši, ka nav nekā neiespējama, tajā skaitā darījumi attālināti. Tas, kas agrāk šķita ekskluzīvi, nu ir ne tikai plaši lietojams, bet uzņēmējdarbībā jau obligāta prasība visiem, sevišķi saziņā ar partneriem un valsts iestādēm.

E-PASTS

E-pasts (elektroniskais pasts) kļuvis par vienu no visizplatītākajiem saziņas kanāliem. Tas ļauj datortīklā sūtīt ziņojumus lietotājiem. Vairāki faktori nosaka e-pasta nozīmi uzņēmējdarbībā. Viens no tiem, protams, ir ātrums – saziņa iespējama dažās minūtēs vai sekundēs no jebkuras vietas neatkarīgi no tā, vai atrodaties vienā ēkā vai citā valstī. Turklāt to lietot ir ērti – dažos gadījumos ziņojumu nosūtīšana ir ātrāka nekā telefona zvans, sevišķi, ja jūsu partneris atrodas citā valstī citā laika zonā. Vieni no būtiskākajiem faktoriem e-pasta lietošanā ir pieejamība un iespēja pievienot pielikumus. Turklāt var izsekot līdz sarakstei. Daži e-pasta pakalpojumi izveidoti īpaši tam, lai garantētu privātumu un

drošību.

Svarīgi ir e-pasta vēstulēs sadarbības partneriem norādīt sarakstes tematu – skaidru un saprotamu. Tā jums un otram pusei būs vieglāk novērtēt sūtījuma svarīgumu, un vēlāk, ja nepieciešams, vēstule būs vieglāk atrodamā starp citām, arī strīda gadījumā darījuma soļi būs pārskatāmi.

Tāpat, izveidojot uzņēmuma vai tā pārstāvja e-pasta adresi, ieteicams pievērst uzmanību vārdam. Ja vēlaties atstāt nopietnu iespaidu, tam jābūt lietišķam un saprotamam. Ieteicams norādīt pārstāvja vārdu vai uzņēmuma nosaukumu.

Ja jebkādas darījuma sarunas norisinās elektroniski, būtiski ir līgumā noteikt, ka pamata saziņa notiks, piemēram, rakstveidā – e-pastā, norādot konkrētas adreses, ar kurām saziņa notiks. Iekļaujiet līgumā atsevišķu punktu par saziņu ar partneri, norādot kontaktinformāciju (telefona numuru, e-pasta adresi, pasta adresi u.tml.). Jebkādam sarakstei vai dokumentu apmaiņai e-pastā ir tikai informatīvs raksturs. Lai dokumentiem, kas nosūtīti e-pastā, būtu juridisks spēks, tiem jābūt parakstītiem ar elektronisko parakstu.

E-PARAKSTS

Tas ir cilvēka pašrocīgs paraksts elektroniskajos dokumentos un rīks, kas ļauj personas identitāti apliecināt digitālajā vidē. Dokumentam ar e-parakstu ir tāds pats juridisks spēks kā ar roku parakstītam papīra dokumentam.

Ar e-paraksta rīkiem parakstīts dokuments ir saistošs ne tikai tā lietotājam, bet jebkurai trešajai pusei. Lietotāja identitāti digitālajā vidē tas apliecina tāpat, kā klātienē to nodrošina personas dokuments.

E-paraksts ir vienīgais valstī kvalificētais paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojums. Saņemot dokumentus elektroniski, vienmēr pārliecinieties,

vai tie satur elektronisko parakstu un vai parakstītājs ir tiesīgs (pilnvarots) šos dokumentus parakstīt!

Ja līgumu ar juridisku personu slēdzat elektroniski un nosacījumi paredz galvotāju – fizisku personu, tad līgums jāparaksta visām pusēm, proti, jābūt trim parakstiem: jūsu, juridiskas personas un fiziskas personas sakrīt (galvotājs ir uzņēmuma valdes loceklis), tad pietiek ar vienu parakstu.

E-ADRESE

Tā ir oficiāla elektroniska adrese, kuru valsts noteikusi kā pakalpojumu drošai saziņai. Tā ir uzņēmuma digitālā pastkastīte, ērts un drošs veids, kā sazināties ne tikai ar valsts un pašvaldību iestādēm, bet arī tām, kas iekļautas Uzņēmumu reģistra vietnē pieejamajā publisko personu un iestāžu sarakstā.

Lietojot e-adresi, varat apmainīties ar dokumentiem jebkurā laikā un vietā. Tā jūs saudzējat resursus un dabu, jo vairs nenotiek papīra dokumentu apmaiņa, turklāt visas vēstules saņemat laikā un vienuviet.

Būtiski: e-adrese un e-pasts nav viens un tas pats! E-adrese ne tikai apliecina to, ka jūsu vēstule un dokumenti saņemējam ir nogādāti un tie ir saņemti, bet jūs arī varat būt pārliecināts, ka, lietojot e-adresi, dokumenta sūtītājs ir tas, par kuru uzdodas. Informācija vai dokumenti, kas nosūtīti uz e-adresi, tiek uzskatīti par saņemtiem nākamajā darb dienā no nosūtīšanas. Ja dokumentam, piemēram, līgumam vai aktam, vajadzīgs juridiskais spēks, tas jāparaksta ar elektronisko parakstu – līdzīgi, kā tas tiktu darīts, izmantojot citus saziņas kanālus, piemēram, dokumentu sūtīt e-pastā.

Svarīgi zināt, ka e-adreses īpašnieks var pieeju šai adresei dot arī citai personai un nodot tiesības ar valsti un citiem sazināties savā vārdā.

Mārtiņsalas glābēji atpakaļ ierindā

Glābējs Agris Kesenfelds pārliecinās par to, lai Mārtiņsalas peldvietā Kuldīgā peldēšanās visiem būtu jauka.

Peldēšanas sezona gandrīz klāt, un kā jau katru vasaru tas nozīmē, ka darbs jāsāk Mārtiņsalas peldvietas glābšanas stacijai Kuldīgā. Dežūras parasti sākas ap maija vidu, bet šogad, ņemot vērā to, ka laiks nav tik silts, tās ir sāktas tikai maija beigās.

Ikdiena glābējiem pārsvarā ir nemainīga – viņi strādā no 10.00 līdz 22.00. Pavisam ir seši glābēji, pie upes jābūt tikai vienam. Ir izņēmumi dienās, kad peldētāju pārāk daudz, un tad stacijā jābūt vismaz diviem. Pienākumos ietilpst peldētājus uzraudzīt un, ja vajag, glābt, kā arī jāaizrāda tiem, kuri pārkāpj peldvietas noteikumus. Viens no noteikumiem, ko regulāri kāds pamanās pārkāpt, ir peldēšana aiz Ventā izliktajām bojām, kuras norāda, cik tālu peldēt ir droši.

Agris Kesenfelds, viens no Mārtiņsalas glābējiem, stāsta, ka, ņemot vērā mazo apmeklējumu, līdz šim neviens no Ventas nav bijis jāizvelk, bet, kad peldsezona tiešām sāksies, tad ikdienu varētu būt saspringtāka. Glābējs iesaka peldot novērtēt sava spēka robežas, nebūt pārgalvīgiem. Ja dziļums nav iepriekš pārbaudīts, nevajag ūdenī lēkt ar galvu par priekšu. Viņš arī neiesaka lēkt no Ventas rumbas, kaut gan iedzīvotāji to dara jau sen, bet tas var beigties ar visdažādākajām traumām.

Edvarda Sokolovska teksts un foto

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Cik gados iemācījāties peldēt? Kur to darāt? Vai apkaimē vajadzētu vēl kādu peldvietu? Vai ūdenī bijušas bīstamas situācijas?

Kitija Strazdiņa, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma audzēkne:

– Man bija kādi 12 gadi. Biju nometnē Zviedrijā. Ar draugiem gājām ūdenī, un viena draudzene manā vecumā iemācīja. Viņa pastāstīja, kā tas jā dara un, ja redzēja, ka grimstu, pieturēja. Esmu no Padures, tāpēc biežāk iznāk tur peldēties dīķī. Tur katru vasaru cilvēku ir daudz. Peldvietai ir ērti piekļūt, viss firs. Bīstamas situācijas nav gadījušas.

Nikolajs Kucenko, kuldīdznieks:

– Esmu no Brocēniem un iemācījos ezerā, kad biju mazs puika. Mani mazu meta ūdenī, un es peldēju uz krastu, kamēr iemācījos noturēties virs ūdens. Agrāk mazos brāļus, māsas peldēt mācīja vecākie. Liels peldētājs neesmu, taču pagājušogad gāju Kuldīgā vai nu uz Mārtiņsalu, vai Māras dīķi. Man patīktu, ja peldvietu ierīkotu Māras dīķī, – tā ir ļoti laba vieta. Novēroju, ka dīķis sācis aizaugt. Agrāk tur bija daudz tīrāk, bija redzama smiltiņa, cilvēki pie ūdens sauļojās, taču pagājušogad neredzēju, ka kāds tur peldētos. Pašam ūdenī bīstamas situācijas nav gadījušas. Vienīgi grūtāk bijis tad, kad sāku nodarboties ar airēšanu kanoe laivās. Kad mācījos, mums lika peldēt līdz pludņam un atpakaļ. Tas bija grūti – knapi tiku atpakaļ.

Estere Cīrule, skolniece:

– Iemācīja vecāki, kad biju maziņa – man bija seši septiņi gadi. Ūdenī viņi nēmeta, bet palīdzēja noturēties virs ūdens, pieturot pie vēdera. Kuldīgā man patīk Mārtiņsalā: tur viss firs, ērta piekļūšana. Citur šeit peldējusies neesmu. Vēl vienu oficiālu peldvietu pilsētā vajadzētu, jo karstās vasaras dienās Mārtiņsala vienmēr ar cilvēkiem pilna. Tā varētu būt netālu no Mārtiņsalas, Ventas otrajā pusē.

Miks Zagorskis, skolnieks:

– Peldēt iemācīja draugi, kad man bija astoņi gadi. Viņi vienkārši mani meta ūdenī. Kuldīgā peldos Mārtiņsalā. Esmu redzējis, ka daudzi iet aiz Melnās kolkas. Arī pats tur esmu gājis – laba vieta, diezgan ērti pieiet, vienīgi maz vietas. Vēl kādu peldvietu noteikti vajadzētu. Droši vien ne pie Melnās kolkas, bet citur pie Ventas. Bīstami ūdenī nekad nav bijis.

Zane Ūpe, māksliniece:

– Ar peldēšanu neaizraujos, jo man ir bērnības trauma. Bijām pusaudži – 13, 14 gadus veci. Mēģināju peldēt karjerā kaut kur Kurzemē, bet man īsti nesanāca. Palīgā peldēja brālēns, taču viņš mani vairāk rāva zem ūdens nekā palīdzēja tikt uz krastu. Kopš tās reizes ūdenī droši neļūtos. Nesenu uz šejieni pārcēlāms, un Kuldīgā peldvietā vēl neesmu bijusi, taču vietu zinu. Grūti teikt, vai es peldētu tur. Iespējams, vēl kādu vietu vajadzētu, jo gribētāju ir daudz. Bijām aizbraukuši līdz Nabes ezeram maksķerēt – tā varētu būt laba vieta, kur vasarā doties peldēt. Siltākā laikā tur noteikti aizbrauksim.

Agnese Braunfelde, kuldīdzniece:

– Es peldsezonu Mārtiņsalā esmu jau atklājusi. Šī peldvieta mani apmierina – tur viss firs. Citus gadus dodamies tur un uz Vilgāles ezeru. Varētu izveidot vēl kādu vietu tālāk Pārventā. Neesmu redzējusi, ka vietējie peldētu citur Ventas krastā.

Amanda Gustovska
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Būs lieli vēja parki

Novada dome nolēmusi sākt izstrādāt lokālplānojumu vēja parkiem *NOS austrumi*, *NOS dienvidi*, *NOS rietumi* un *Eko ziemeļi*, jo tie maina Kuldīgas novada teritorijas plānojumu.

JĀBŪT VIDES NOVĒRTĒJUMAM

Izstrādes mērķis – mainīt teritorijas plānojumu, lai varētu ierīkot vēja elektrostacijas. Pašvaldība no SIA *NOS 2* saņēmusi iesniegumu par 62 zemes vienībām Skrundas pagasta Jaunmuižā un 35 zemes vienībām Nīkrācē, bet no SIA *Eko ziemeļi* – par 102 zemes vienībām Ēdolē un Padurē.

Skrundas pagasta vēja parkā (*NOS austrumi* un *NOS dienvidi*) maksimālais skaits ir 44 iekārtas, Nīkrācē (*NOS rietumi*) – 27, Ēdolē un Padurē (*Eko ziemeļi*) – 35. Paredzēti arī pievedceļi, elektro-pārvaldes līnijas un būves, meliorācija un drenāža. Topošajiem vēja parkiem vajadzīgs ietekmes uz vidi novērtējums.

Kuldīgas attīstības aģentūras vadītājas vietnieks Kaspars Rasa sacīja: „Pašvaldība saņēmusi trīs ierosinājumus vēja parkiem izstrādāt lokālplānojumu. Līdz jaunā teritorijas plānojuma tapšanai spēkā ir bijušo novadu plānojumi, un tur šādām elektrostacijām noteikti ierobežojumi. Konsultējoties ar ierosinātāju un izstrādātāju, esam sagatavojuši darba uzdevumus, kuros prasām izvērtēt ietekmi uz ainavu un kultūrvēsturisko mantojumu. Vizuālā ietekme būs, jo elektrostacijas ir jaudīgas un vizuāli dominējošas. Jābūt arī sabiedrības iesaistei.”

JAUDĪGAS IERĪCES

Vēja parku pārstāvis Arturs Ņehajenko (*Lat Eco Development*) stāstīja: „No Vides pārraudzības

biroja esam saņēmuši lēmumu sākt ietekmes uz vidi novērtējumu. Vienlaikus vajag arī lokālplānojumu, lai procesi ietu roku rokā un vēja parku realizācija nekavētos. Ēdoles pusē jau esam saņēmuši atzinumus no ornitologiem un sikspārņu ekspertiem. Šovasar savu vērtējumu dos biotopu eksperti. Dzeldā un Jaunmuižā ornitologiem un sikspārņu ekspertiem rit lauka darbi, un gada beigās vai nākamā gada sākumā saņemsim atzinumu.

Attīstītājam ir izdevies iesaistīt investoru – Somijas uzņēmumu *Taaleri Energia*. Attīstām vairākus vēja parkus – tādi ir arī Smiltēnē un Talsu novadā. Vēlamies to darīt arī Kuldīgas novadā. Pēc lokālplānojuma apstiprināšanas ietekmes uz vidi novērtējumā iesaistīs sabiedrību – rīkosim publisko apspriešanu. Iedzīvotāji varēs jautāt vai ko ierosināt.”

Klātesošie interesējās, kāds no vēja parkiem būs ieguvums. A.Ņehajenko skaidroja: „Īstermiņā izmantojam vietējos pakalpo-

jumus, iesaistām speciālistus. Ilgtermiņā valdība nolēmusi, ka būs diskomforta nodoklis. Summa vēl tiek izlemta. Bet pēc aplēsēm uz reģionu varētu būt 200–300 tūkstošu eiro gadā. Vēja parki parasti darbojas 20–30 gadus.”

Par elektrostaciju jaudu A.Ņehajenko atbildēja: „Katrai stacijai pieteiktā jauda ir no 7,2 līdz astoņiem megavatiem. Katrā reģionā ielānāts no desmit līdz padsmi stacijām, un Kuldīgas novadā tie ir vairāk nekā 100 megavatu. Augstums ar visu rotora spārnu – 250 metru. Minimālais attālums no dzīvojamajām mājām – 800 metru. Darbs ar zemes īpašniekiem rit vairākus gadus. Viens no priekšnoteikumiem: te tuvu ir augstsprieguma tīkls, un varēs pieslēgties. Vērtējam konkrētās vietas dabas vērtības, konsultējamies ar vides ekspertiem. Ēdolē 99% apbūves tiesību jau ir, lielākā daļā arī Dzeldā.”

**Inta Jansone
Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto**

Būs konkurss uzņēmējiem

Jūnijā tiks izsludināts pašvaldības konkurss *Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai Kuldīgas novadā*.

Viens pretendents granta (neatdodamas summas) veidā var iegūt vismaz 200 eiro un ne vairāk par 2000 eiro. Pērn pieteikumus iesniedza 18 pretendenti, apstiprināti 16.

Konkursa komisijā darbosies

domes priekšsēde Inese Astaševska, deputāte Baiba Mikāla, Kuldīgas biznesa inkubatora vadītāja Līga Raituma, *PC konsultanta* valdes priekšsēdis Aldis Dilāns, *Urbumiņa plus* valdes priekšsēdis Jānis Brūveris, biedrības *Darīsim paši!* koordinatore Ieva Birbele.

Inta Jansone

Skrundas tirgū galdi izvietoti citādāk nekā agrāk, bet tirgotāju iebildumi neesot saņemti.

Kuldīgas novada dome apstiprinājusi Skrundas tirgus noteikumus un maksu par tirdzniecības vietas nomu nav paaugstinājusi.

Gada nogalē tirgus kompleksu dome nodeva pārvaldīšanā *Skrundas komunālajai saimniecībai* (SKS), un pilnvarojuma līgums noslēgts līdz 31. decembrim. Tirgus pārvaldītājs noteikumus pilnveidojis, un pašvaldībai tie bija jāapstiprina. SKS valdes loceklis Sandis Japēņins stāsta: „Pielikts klāt punkts, ka pašvaldības policija drīkst tirgotājus pārbaudīt, piemēram, vai tie tirgojas pareizā vietā un dienā, vai ir samaksāti.”

Vairākus mēnešus ar tirgotājiem un iedzīvotājiem notikusi diskusija par tirdzniecības vietām. Skrundas pārvaldes vadītāja Guna Skrebele saka: „Aicinājām tirgotājus, uzklau-

jām viņu viedokli.” Pirms kāda laika galdi laukumā izkārtoti citādi, un gan G.Skrebele, gan S.Japēņins apstiprināja, ka iebildumi par pārmaiņām nav saņemti.

Aktuāla bijusi arī maksa par vietu. „Gadā ir vidēji 1800 tirgotāju. Mūsu ieņēmumi nesedz izdevumus. Arī apgrozījumu nevar salīdzināt ar blakus pilsetām – Saldu un Kuldīgu,” saka S.Japēņins. „Lai izmaksas nosegtu, jābūt vismaz 150% uzcenojumam. Par vietu pie galda jāmaksā 1,50 eiro par reizi, bet pēc paaugstinājuma būtu vairāk nekā trīs eiro. Kuldīgā par līdzvērtīgu jāmaksā no diviem līdz 2,50 eiro. Maksu ceļot, zaudēsim tirgotājus, tāpēc ir priekšlikums summu nepaaugstināt.”

**Inta Jansone
Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto**

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Vīrieši dzer un guļ, sievietēm citas problēmas

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

29. maijs. Priekšpusdienā regulējam satiksmei autorallija čempionāta reklāmas filmēšanas laikā. Aizputes ielā automašīna iebraukusi kokā, informējam Valsts policiju. Baznīcas ielā uz soliņa guļ ļoti iereibis vīrietis – 4,37 promiles alkohola. Nav no mūsu novada, ievietojam izolatorā, lai atžirgst. Vakarpusē no Ēdoles satraukti ziņo, ka no dzīvokļa tiek iznestas mantas. Izrādās, ka izvākšanās saskaņota ar pašvaldību. Saņemam ziņu, ka pa Saldus ceļu nepārlicieši brauc *BMW*, kura vadītājs, iespējams, dzēris. Kuldīgā esam sākuši uzraudzīt laukumu Mucenieku ielā, par kuru iepriekš bieži saņemtas

sūdzības, jo tur jaunieši dzerot un trokšņojot. Četrus sastopam, alkohols netiek lietots, pārrunājam uzvedības normas.

30. maijs. *Vides SOS* ziņo par nesakoptu vietu Kabilē – pārbaudām un materiālu nododam pagasta pārvaldei. Vienlaikus apskatām, vai nav vēl kādas nekārtības, bet viss mierīgi. Kuldīgā, Liepājas ielā iepretim *Drogām*, vīrietis lieto alkoholu: top lēmums par sodu. Pēc kāda laika tajā pašā vietā protokols citiem dzērājiem, viens tiek aizvests uz mājām.

31. maijs. Skrundas centrā ap tirgus laukumu skraida sieviete ar garīgās veselības problēmām – viņa tiek nogādāta ārstniecības iestādē. Zvana no Kuldīgas autoostas: sieviete pakritusi un guļ zemē; lūdz izsaukt neatliekamo palīdzību. Tā arī izdarām, lai gan

autoostas darbinieki varēja *ātrajiem* piezvanīt paši. Pie *Drogām* atkal piedzēries vīrietis. Pārventā, Apšu ielā, kāds dedzina atkritumus. Mājas īpašniekam stāstām, ka to nedrīkst darīt.

1. jūnijs. Mums ziņo par iereibušiem cilvēkiem pie *Foto A.C.*: tur alkohols netiek lietots, kompāniju izklīdinām. Vairāki saņem sodu par dzeršanu Semināra parkā, viens ievietots izolatorā. Skrundā regulējam satiksmei Bērnu svētku gājiena laikā. Kuldīgā no laukuma Mucenieku ielā aizraidām prom četrus nekārtīgus jauniešus. Slimnīca lūdz aizvest pacientu uz Kabilē.

2. jūnijs. Pārbaudām kārtību Īvandē, Ēdolē un Almālē – viss mierīgi. Planīcas ielā autobusu pieturā sēž vīrietis ar alus pudeli un smēķē: aizraidām mutiski.

Skrundas patruļa pārbauda Nīkrāces pusi – tur bez pārkāpumiem, tai skaitā tajos dzīvokļos, kas sūdzību dēļ mums nodoti regulāri uzraudzībai.

3. jūnijs. Skrundas novadā govju ganāmpulks ieklīdis svešā teritorijā: nofotografējam, meklējam piederību. Nodrošinām kārtību Kuldīgas velodienā. Vēlreiz no Skrundas zvana par klistošiem lopiņiem. Kuldīgā pie *Drogām* top trīs soda lēmumi par alkohola lietošanu. Ap 17.00 Mucenieku ielā sastopam trīs nekārtīgus jauniešus, un pēc pārrunām viņi dodas prom. Piltenes ielā iepretim veikalam *Elvi* sieviete sēž logā un nepiedienīgi izrādās. Nakts velobraucienā vairākiem tiek aizrādīts par satiksmes noteikumu neievērošanu.

4. jūnijs. Naktī *Klondaikā*

atkal skaļa mūzika, apmeklētāji uzvedas pārāk trokšņaini – dodamies aizrādīt. Pie Māras diķa velopasākuma beigās skaļa mūzika apkārtējiem traucē naktsmieru: piezvanām organizatoriem, lai pieklusina. Ap pusvieniem rīkotāji lūdz palīdzību, jo jaunieši reibumā vēlas peldēties Māras diķī. 4.42 videonovērošanā pie *Klondaikas* redzam jaunieši ar ceļa zīmi rokās: aizturam, sāks administratīvais process. Rendā pie Segliņu ezera deg mežs, ierodamies kopā ar ugunsdzēsējiem un zemessargiem. Pie *Drogām* vīrietis ubago – aizraidām prom. Vakarā uz mājām aizvedam iereibušu vīrietis, kas guļ Virkas ielā.

Pierakstījusi
Daina Tafelberga

Ģimeņu apvienošanās dejā

Vidējās paaudzes deju kolektīvs *Snēpele* ir kā dejojošu ģimeņu apvienība – dalībnieki ne tikai saskanīgi liek dejas soļus, bet arī piedalās sabiedriskajā dzīvē, strādā talkās, ceļo, atpūšas. Neilgajā pastāvēšanas laikā šie būs trešie Dziesmu svētki, bet starplaikos ir dejots uz daudzām skatuvēm gan pašmājās, gan ārvalstīs.

NEDOMĀJA, KA IZDOSIES

Snēpeles pašdarbnieki esot diezgan aktīvi, taču deju kolektīva ilgu laiku nebija. Pirms 13 gadiem daži dejojošie pāri vārdu pa vārdom sarunās nonākuši pie secinājuma, ka nav ko turēt sveiciem pūra – jātais kolektīvs. Aizbraukuši uz Kuldīgu pie Guntas Freibergas lūgt uzņemties vadību. Viņa tolaik dejojusi *Bandavā*, laba pieredze skatuviskajās tautas dejās bijusi jau kopš Liepājas laikiem *Rucaviēša* sastāvā, kā arī Latvijas Nacionālā kultūras centra deju skolā apgūtas prasmes, kā mācīt citiem. „Piekritu, daudz neiedziļinoties, jo domāju, ka tur tikai kādi trīs pāri ir un nekas prātīgs nesānāks,” teic vadītāja. „Tikko biju sākusī Saldū strādāt Uzņēmumu reģistrā. Man nebija nolūka saistīties ar citu deju kolektīvu, bet atbraucu uz Snēpeli un jutos pārsteigta – sanākusi pilna zāle! Neko darīt. Sākām dejot un tā turpinām.” Tagad G.Freiberga vada vēl otru kolektīvu – *Rendas seniorus*.

DĒLS AIZSTĀJ TĒVU

Kopš pirmsākumiem *Snēpelē* vēl deju pieci: Aiga un Ģirts Bulavi, Astra Dadzīte, Kristīne Krūmiņa un Ilonda Reita. „Dalībnieki pamainījušies, bet saglabāties sākotnējais uzstādījums, ka būsīm ģimeņu kolektīvs,” skaidro Aiga. „Ja kāda meita arī nedejo ar savu vīru, tad ne tāpēc, ka viņš negrib. Diemžēl no viena puīša pirms kāda laika pārāgri šķīrāmies, jo viņš tika aizsaukts mūžībā. Citam vīram darbs tālu prom. Vienu tēti aizstāj dēls. Ir dejojusi tēvi un dēli, māsas un brāļi.”

NAV JĀBIKSTA

Aiga vada pagasta pārvaldi, bet vīrs Ģirts ir lauksaimnieks. Kurš kuru pēc garās darbdienas mūdina, ka jāiet uz mēģinājumu? Taču *Snēpelē* neesot tā, ka kāds būtu jābiksta. Katrs pats grib un iet darboties. Vienīgi reizēm jāsaņem, lai pieceltos. Palīdzot tas prieks, kas rodas, ieejot kultūras nama zālē pie pārējiem. „Tas ir vaļasprieks,” tā Ģirts, „varētu pat teikt, ka atpūta un izklaide, kaut arī prasa nopietnu domāšanu līdzī un fizisko piepūli. Bet, kad visu dienu pārsvarā viens ņemies pa lauku darbiem, tad ir forši satikties ar citiem. Īpaši garajos ziemas vakaros.”

„RE, MANĒJĀ NĀK!”

Bez dejošanas kolektīvā ir citas tradīcijas, un daudz piedzīvots ārpus skatuves. Kā saka, ir gan strādāts, gan ballēts. Kopā braukuši ar laivām, stādījuši ķiplokus

Vidējās paaudzes deju kolektīvs *Snēpele* sava pagasta jauno laiku autentiskajos tērpos.

Priekšplānā no kreisās: Anita Freiborne, Ģirts Freiborns, Dace Meikšane. Stāv no kreisās: Normunds Meikšans, Inita Abersone, Ēriks Abersons, Kristīne Krūmiņa, Sandris Līdaka, Džanīta Freija, Ilonda Reita, Aiga Bulava, Linda Ozoliņa, vadītāja Gunta Freiberga, Mārtiņš Ozoliņš, Agnese Freiberga, Daniels Kārlis Freibergs, Astra Dadzīte, Artis Pelēkais, Laura Pelēkā, Ģirts Bulavs, Daiga Bruže, Jānis Šlesarenko. Fotografēšanās brīdī nav klāt Niklāva Kārļa Eņģeļa.

un gājuši kartupeļu talkās, svinēti Jāņi, Ziemassvētki u.c. svētki. Kopā būs un dejots Čehijā, Ukrainā, Beļģijā, Krievijā, Nīderlandē. Tad ceļojumu tūrēm dīkstāvi noteica kovids, tagad jau iezīmēts nākamais maršruts, bet publiski tas netiek izpausts. Ģirts piebilst, ka arī lielajos Dziesmu svētkos, kur pulcējas tūkstoši, neizpaliek ģimeniskums un savējo apziņas prieks. Finālā, kad puīši gar stadionu sastājas malā un gaida savas meitas, pārņemot lepnums un acīs esot teju vai asaras: „Re, manējā nāk!”

IESVĒTA JAUNIŅOS

A.Dadzītei šie būs desmitie Dziesmu un deju svētki, iepriekš viņa dejojusi Kuldīgā. „Te kolektīvā ir tāda ģimeniska sajūta,” viņa secina. „Komunikācija ir ļoti draudzīga, nav tikai tas viens mērķis – pacelt latīņu arvien augstāk un to sasniegt. Tas rada stresu, bet man labāk patīk brīva atmosfēra.”

K.Krūmiņa savos pirmajos Dziesmu svētkos 80. gadu beigās dziedājusi, pēc tam visos turpmākajos dejojusi. „Katra reize palikusi atmiņā ar kaut ko savu, bet visās ir tā neapstājamā, savilņojošā vienotības izjūta – vai tas ir dziesmā vai dejas solī. Nav jau viegli, kad četras piecas dienas no rīta līdz vakaram pāriet vienā dejošanā. Bet pāri fiziskajai slodzei valda pozitīvās emocijas. Noslēgumā pat grūti attapties: „Kā, vai tad viss tik ātri beidzies?”

Ar *Snēpeli* man ir visspilgtākie iespaidi. Mums ir tradīcija iesvētīt jauniņos, kas uz Dziesmu svētkiem tiek pirmoreiz. Līdzīgi kā studentiem notiek fukšu balles.

Viņi to nemaz nezina – izlasīs *Kurzemniekā*, tāpēc nevaram stāstīt, kas jādara. Bet jābaidās nav, jo būs ļoti interesanti. Pārbaudījumi lielākoties saistīti ar dejošanu. Izkritis vēl neviens nav.”

AR RAKSTURIŅU

Kolektīvā ir 20 dalībnieku, un ne tikai snēpelnieki vien – brauc cilvēki no Skrundas, Turlavas, Kuldīgas. Vecuma amplitūda diezgan plaša, jo jaunākajam dejojājam ir 18, vecākajam – 58 gadi. Vidējais vecums ir 44, bet gadiem neesot nozīmes. Snēpelniekiem patīk, kā Aiga saka, dejas ar raksturiņu. Tādas kā latgaliešiem – straujās un ar degsmi dejojamas. Tās lēnās vēl neprotot īsti iznest. Tomēr arī īsti straujās jauniesu polkas vidējās paaudzes kolektīvs savā repertuārā vairs neiekļauj.

VESELI SEŠI TĒRPI!

Ar tērpiem snēpelnieki ir ļoti bagāti, un tas ir galvenokārt pašu nopelns. Viņiem ir sešas kārtas, tai skaitā divi autentiskie Snēpeles tautas tērpi, kas tapuši ar projektu konkursa *LEADER* atbalstu. Pirmais ir ļoti grezns, ar pērlītēm izšūtām aubēm un apkaklītēm, Jaunākais ir pilsētnieciskāks. Ilonda vairākas reizes braukusi pētīt Latvijas Nacionālā vēstures muzeja etnogrāfijas nodaļas krājumus, un abi tērpi zīmēti pēc arhīva materiāliem, lai būtu autentiski. Vēl snēpelnieku pūrā ielocīts *Rendas*, Kuldīgas, Latgales un lina tērps. Vienīgi pirmo kārtu pašvaldība sagādājusi, lai var godam nodejot skatē. Pārējie tapuši gandrīz pašu rokām.

VISAS JĀIZDANCINA

Pieredzējušie atzīst, ka ir vērts tos piecus gadus regulāri nākt uz mēģinājumiem, lai būtu Dziesmu svētkos. Dejojot stadionā, citos mēģinājumos un koncertos, kā arī sadzīvē iegūts daudz draugu, ar kuriem draudzība pēc tam turpinās. Jaunajiem tas vēl priekšā. Linda un Mārtiņš Ozoliņi deju tikai kopš šī gada, turklāt pirms atnākšanas uz *Snēpeli* skatuves dejā iemaņu neesot bijis: piecos mēnešos vajadzējis iemācīties pamatsoļus un vienlaikus Dziesmu svētku repertuāru.

„Atnācām Snēpelē uz balli, laikam jau apzināti tikām piesēdināti pie dejojāju galdiņa,” stāsta Linda. „Kolektīvam vajadzēja jaunus dalībniekus, mēs piekritām, jo kaut kādas aktivitātes ārpus darba gribējās. Bijām par dejošanu domājuši, kaut pieredzes nekādas. Mārtiņam gāja raitāk, bet man laikam divas kreisās kājas. Puīši apgūst ātrāk, jo viņu mazāk un jāizdancina visas meitas, kas dažbrīd sēž malā.”

Mārtiņš atzīst, ka neliels lampu drudzis pirms iešanas uz skatuves vēl ir, bet ar pirmajiem soļiem tas pāriet. Abi Ozoliņi strādā valsts iestādē, bet dejošana viņiem ir darbs un atpūta vienlaikus – jākustina gan kājas, gan smadzenes.

ATŅEM NOGURUMU

Daniels Kārlis Freibergs ir jaunākais un deju pāri ar mammu Agnesi, kas kolektīvā ir četrus gadus. Nē, mamma neesot likusi, tikai piedāvājusi, kad pats meklējis kādu nodarbi pēc galdnieka mācībām Kuldīgas tehnikumā.

Dziesmu svētkos neesot piedalījušies, tāpēc ir satraukums. Iespēja nokļūt vērienīgajā pasākumā nav galvenais, kāpēc viņi uz mēģinājumiem nāk par spīti nogurumam, kas dažbrīd pēc darba šķiet nepārvarams. „Tas ir liels izaicinājums grūtībām tikt pāri,” atzīst Agnese. „Bet, ja ir dejojotprieks, tad var visu.” Dēls piebilst, ka viegli nav, bet tieši dejošana nogurumu atņem.

IEMESLUS NEMEKLĒ

Skrundenieki Inita un Ēriks Abersoni kādreiz dejojusi *Mežābelē*, bet pirms vairākiem gadiem vidējās paaudzes kolektīvs Skrundā pajucis. Piebiedroties senioru *Viršiem* vēl šķīstis par agru. „Snēpele ir nedaudz tuvāk, bet varējām braukt arī uz Aizputi vai Saldu, kur tāpat ir labi vidējās paaudzes kolektīvi. Tie daži kilometri lielu lomu nespēlē. Nolēmām pamēģināt šeit. Līdz šiem Dziesmu svētkiem aizdejosim, tad jau vēlāk redzēs,” tā Ēriks. Viņam ir senāka svētku pieredze ar Kuldīgas *Ventu*, tad dejošanai bijis ilgāks pārtraukums. Inita divus svētkus nodancojusi ar *Mežābeli*, šie būs otrie pāri ar Ēriku snēpelnieku kolektīvā. Inita ir šuvēja, arī *Snēpeles* dejojāju tērpiem savu roku pielikusi. „Katrā kolektīvā ir kaut kas savs, un šeit mums patīk. Ikdienā darba daudz, bet mēs esam tā paaudze, kas neizdomā iemeslus, kāpēc kaut ko varētu nedarīt,” tā Abersoni.

GODAM NES PAGASTA VĀRDU

Savu vadītāju dejojāji raksturo nedaudz atšķirīgi. Vieniem šķiet stingra un prasīga, citiem ne tik ļoti, jo ir dejots pie daudz bargākiem. Citi uzsver pedagoģes prasmes, vēl kādi vairāk ievērojuši labsirdību, iejūtību, mierīgumu. Kopīgs secinājums: ļoti laba un tieši tāda, kāda ģimeniskajam un draudzīgajam kolektīvam vajadzīga. Savukārt Gunta par snēpelniekiem saka: „Kolektīvs ar savu raksturu. Pozitīvākais ir tas, ka man dejojāji nav jāvāc. Paši organizējas un visu izdara. Katram kolektīvam un vadītājam arī ir savs raksturs jeb dejojuma stils, kas jāiedabū arī ienācējos. Es cenšos to darīt labvēlīgi un iedrošinot. Varu pateikt kādu stingrāku vārdu, bet sadusmojos reti. Aizrādu tikai tāpēc, lai dejojāji iemācītos, pats uz skatuves justos labi, un tad arī skatītājiem prieks par sniegumu. Snēpelnieki ir lepnī – to arī citi teikuši. Ne iedomīgi, bet labā nozīmē lepnī, ka ir tāds kolektīvs, kas godam nes sava pagasta vārdu.”

„Kalpoju latviešu valodai”

„Uzzinot, ka man piešķirts apbalvojums par valodas kopšanu, pati uz brīdi paliku bez valodas,” smejas Kurzemnieka ilggadējā žurnāliste, literārā redaktore un korektore DINA PORIŅA, kurai Latvijas Neatkarības atjaunošanas dienā pasniegta Kuldīgas novada Goda balva par pašizliedzīgu darbu latviešu valodas kopšanā.

Kādas ir izjūtas?

Aizkustinājums un gandarījums. Esmu saņēmusi tik daudz labu vārdu, ka liekas: kaut kas labs laikam ir padarīts. Savulaik Latvijas Universitātē studēju filoloģiju jeb vārda mīlestību. Mīlestība pret valodu man bijusi vienmēr: vai biju skolotāja Kuldīgas ģimnāzijā, vai strādāju Kuldīgas televīzijā vai *Kurzemniekā*. Man ir svarīgi prast apieties ar vārdu. Visu dzīvi blakus tiešajiem pienākumiem esmu darījusi arī ko citu. Daudz ir redīgēti teksti topošām grāmatām, ir rakstīti ievadvārdi – ap 20 izdevumiem kopā būs. Studēt filoloģiju nevar būt sliktā izvēle. Lai vērstos pie sabiedrības, jebkurā nozarē vajadzīgi tie, kuri māk uzrakstīt labu tekstu: viegli saprotamu, uzrunājošu, gramatiski pareizu. Ar valodas zināšanām visur vari būt noderīgs.

Vai laba valoda ir zināšanas vai talants?

Ja vien ir vēlme, zināšanas var apgūt. Bet valodas izjūta laikam ir talants. Vienam padodas zīmēšana, citam šūšana vai sports, citam dota valodas izjūta.

Kur pagāja tava bērnība un skolas gadi?

Liepājas rajona Dunalkas ciemā. Mācījies Dunalkas pamatskolā, kuras vairs nav. Mamma Milda bija skolotāja – mācīja mūziku, angļu valodu, darbmācību. Tētis Oļģerts visu mūžu bija veikala vadītājs. Man ir vecākā māsa Ligita, ilggadēja kultūras darbiniece Ogrē, tagad strādā Rakstniecības un mūzikas muzejā Rīgā.

Izdzīvojam lauku bērnu dzīvi kolhozā *Cīņa*. Dunalka ir vieta, kuru Imants Ziedonis aprakstījis *Kurzemītē*. Sastapis tur gaišus cilvēkus: manus kaimiņus Griezišus – kolhoza priekšsēdētāju Jāni un brigadieru Daci –, vēl citus. Ziedonis teicis: „Dunalkā būtu vērts kādu laiciņu padzīvot.” Šos vārdus turu sirdī. Nevienu vieta uz pasaules nevar būt tik maza, lai tajā nebūtu kā vērtīga. Un visvērtīgākais ir cilvēki.

Vidusskolā mācījies Aizputē. Tur joprojām dzīvo mana latviešu valodas skolotāja, novadpētniece Mirdza Birzniece. Viņas devums manā valodas un literatūras mīlestībā ir neapšaubāms. Es gan sapņoju strādāt grāmatnīcā: tur apvienotos mammas interese par literatūru un tēta prasmes tirdzniecībā. Bet, beidzot Filoloģijas fakultāti, strādāt tirdzniecībā man *nespīdēja* (smejas). Bija divas iespējas: latviešu valodas un literatūras skolotāja vai darbs zinātnē. Ar studiju biedreni Lailu Freibergu no Kuldīgas gribējām

„Lai kādās profesijās es būtu strādājusi, tas, ka kalpoju latviešu valodai, palicis nemainīgs,” saka laikraksta *Kurzemnieks* literārā redaktore Dina Poriņa.

iet uz Ventspili, bet tur man būtu latviešu valoda jā māca krievu bērniem. Saprātu, ka to nepacelšu.

1987. gadā atnācu uz Kuldīgas 1. vidusskolu, kur direktors bija Herberts Knets. Gadu pirms Atmodas. Tas laiks manā 13 gadu skolotājas dzīvē ir nozīmīgs. Tumšsarkana lentīte uz baltas blūzes vai metāla auseklītis pie apģērba – likās, tas pievieno kādai lielai straumei. Kā ārpusklases darba organizatore ar vidusskolēniem iestudējām patriotiskus dzejas uzvedumus jau tad, kad pie skolas vēl plīvoja zilbaltivīļņotais Latvijas PSR karogs.

No kurienes padomju laiku bērnam patriotisms?

Mamma un tētis padomju laiku izjūti līdz mielēm. Mamma nestāstīja, ka var būt arī cita Latvijas vēsture. Vēlāk atklājās, ka viņa to aprakstījusi slepenā dienasgrāmatā. Tētis represijas piedzīvojis kā bijušais leģionārs un par to runāja tikai ģimenes viesībās, pa radio klausījās aizliegto *Amerikas balsi* no Vašingtonas. Man bija nojauta, ka padomju realitāte un tā aina, kādu mums mēģina uzburt, nelīmējas kopā.

Kādi bija tie 13 gadi skolā?

Biju audzinātāja trim vidusskolas klasēm. Pirmā, protams, vismīļākā. Divām pēdējām jau bija žetongredzeni, un tos vai-

rāk nekā 20 gadus no pirkstiem neesmu novilkusi. Attiecības ar audzināmajiem man ir siltas. Esmu laimīga, ka ar vairākiem esam tuvi draugi.

Kā nāca izvēle no skolas aiziet?

Tur biju arī sarežģīti pārbaudījumi. Un vienu brīdi *piegriezās* likt tos komatus pirms *ka* un pirms *bet*. Es neesmu karjeras cilvēks. Pilnīgi nemaz. Bet likās, ka griesti berzējas pie pakauša. Gribējās nevis pakāpties augstāk, bet izlauzties ārā – citā telpā. Saņēmu dūšu un ar lielu sirds drebēšanu pieteicos *Kurzemnieka* žurnālistu konkursā. Jau Dunalkā rakstīju rakstiņus avīzei *Leņina Ceļš*. Kā skolotāja kaut ko rakstīju *Kurzemniekam*. Darbā mani pieņēma, un 2000. gada 1. aprīlī, savā dzimšanas dienā, no skolas aizgāju. Ja esi nolēmis kardināli ko mainīt, viegli nav. Bet sev pierādīju: var tomēr atrast blakus novirzienu, kurā izmantot to, ko proti, un apgūt ko jaunu.

Kad atnācu uz *Kurzemnieku*, man bija arī piecu gadu pieredze Kuldīgas televīzijā. Tur biju ziņu žurnāliste, diktore, man bija autorraidījumi, tostarp *Citādākie*, – intervēju cilvēkus, kas ar kaut ko interesantu atšķīrās. Šo sfēru

DAŽOS VĀRDOS

Ja jums būtu jāpabeidz teikums „Dina Poriņa ir...”, ko jūs teiktu?

● **Laila Freiberga**, labākā draudzene, skolotāja Ventspilī: „Kopā studējām, draudzējāmies no 19 gadiem. Dina dzimusi 1. aprīlī un sevi dēvē par 1. aprīļa joku. Bet es viņu raksturotu kā cilvēku, kurš ir gatavs uz piedzīvojumiem. Bijām praksē Veidenbauma muzejā *Kalāčos* – tā bija piedzīvojumu vasara! Dina ir gatava uz ātru reakciju: izdomājam šodien, braucam rīt. Viņa fano par uzlecošu mūzikas zvaigzni Nīderlandē un jau trīs reizes tur ir bijusi. Viņa ir cilvēks, kurš gan sapņo, gan sapņus piepilda. Ir arī vērtīga, precīza, pamana kļūdas. Ja man ir šaubas par valodas pareizību, vienmēr konsultējos.”

● **Ligita Zadvinska**, māsa: „Dinas attieksme pret pasauli ir nesavtīga beznosacījumu mīlestība. Viņa neatlaidīgi pēta senču radurakstus Pāvilstā un citur. Dinas un suņuka Bellas mīlestību sajūt krustbērni un krustmāz bērni Kuldīgā, Ogrē un Lielvārdē. Viņai ir liels draudzeņu pulks, kuram ar mīlestību tiek rīkoti pārgājieni gar jūru ar vakarēšanu dārzā un saulrietā. Dinas mīlestību ar sirsniņiem, asprātīgiem sveicieniem saņēmuši viņas sirdsāķīši mūzikas pasaulē: Andris Freidenfelds, Uldis Marhilevičs, arī Marts Houhkāmers Nīderlandē. Ar mīlestību tapusi grāmata *Ģimnāzija nav tikai sapnis*, un mīlestību pret valodu var novērtēt *Kurzemnieka* lasītāji.”

● **Daiga Bitiniece**, *Kurzemnieka* galvenā redaktore: „Ļoti pedantiska, pat maksimāliste darbā ar tekstu. Atsaucīga un izpalīdzīga kā cilvēks. Žēl, ka vairs neraksta rakstus.”

apguvu no nulles tāpat kā daudzi, kuri tur strādāja. *Kurzemniekā* sākumā biju žurnāliste, vairākus gadus korektore. Tad izdomāju, ka atkal gribu būt žurnāliste. Kad atpūtā aizgāja kolēģe Mārīte Milzere, radās iespēja atkal strādāt par literāro redaktori.

Darbā ar tekstiem nonācu tajā straumē, kurā top grāmatas, bukleti, brošūras. Kuldīgas Centra vidusskolas skolotāja Sanita Asne tika uzrunāta rakstīt grāmatu par Svētās Annas baznīcas simtgadi. Viņa savāca daudz materiālu, es tekstu redīgēju. Tad nonācu pie domas, ka gribu izdot ēdolnieku Ilmāra un Rūdolfā Tīrmaņu dzejas krājumu *Ar skujām matos*. No nulles apguvu, ko nozīmē grāmatu sakārtot, sameklēt naudu izdošanai, rīkot tikšanās ar lasītājiem, reģistrēt saimniecisko darbību un grāmatu tirgot. Vēl pastrādāju izdevniecībā, kas tulko pasaules bestsellerus, un biju korektore vairākām populāras sērijas grāmatām. Tad Kuldīgas ģimnāzijas direktore Jana Jansone mani uzrunāja, lai uzrakstu grāmatu par skolas simtgadi. Daudz vēstures materiālu savai grāmatai skolas 90. gadadienā bija savācis Herberts Knets. Tajos balstoties, man tapa grāmata *Ģimnāzija nav tikai sapnis*, kurā lielākais pienesums ir cilvēkstāsti: nointervēju ap 50 absolventu un skolotāju.

Par savu darbu vairākkārt esi guvusi atzinību.

Kuldīgas novada Goda balva pamudināja dzīvi pārskatīt, un

secināju, ka grēks žēloties. Lai ko es būtu darījusi, darbs ar laiku ir novērtēts. Kā skolotājai man nav goda rakstu, bet vislielākā balva ir audzēkņi, ar kuriem ir sirsniņas attiecības. Kuldīgas televīzijas laikā mazo televīziju festivālā ar operatoru Uldi Vinkleru saņēmu balvu par labāko portretinterviju, kā saimnieko kāds zemnieks. Sižetā bija līdzība ar Blaumaņa *Indrāniem* par latvieša attieksmi pret kokiem. Žūrija bija arī kinorežisors Ansis Epners, un tāda atzinība iepriecina. Pētnieciskajā žurnālistikā mani raksti ir nominēti Latvijas žurnālistikas izcilības balvai: viens bija par aplokšņu algām *Kurzemes finierī*, otrs par problēmām pašvaldības policijā. Būt nosauktai blakus Guntim Bojāram no Latvijas Televīzijas vai Indrai Sprancei no žurnāla *Ir* – tas vien ir ko vērts. Valsts valodas centra konkursā par labu valodu *Kurzemnieks* jau trešo gadu ir laureāts. Tekstus rada kolēģi – arī viņiem tajā ir savs devums. Bet pielabot, lai tie atbilst visām valodas normām, ir mans uzdevums. Vislielākais prieks tajās sfērās, ko esmu apguvusi, taustoties pēc intuīcijas, ir tad, ja profesionāli pasaka: tu esi uz pareizā ceļa. Tad tiešām ir gandarījums.

Par sevi varu teikt, ka es neprotu ecēt. Protu tikai art. Man nepatīk, ja darbā ecē jeb brauc pa virsu. Art nozīmē darīt tā pamatīgi. Iet dziļumā, tikt līdz būtībai. Aršana paņem vairāk spēka, jo jāpārvar lielāka pretestība, bet galā prieks ir lielāks.

Poriņu ģimene 60. gados: tētis Oļģerts, māsa Ligita, mazā Dina un mamma Milda.

Kurzemnieks Pilsētas svētku gājienā. „Mans mīļākais izgājiens: ar milzu mākslīgajām krūtīm un barankām lēcu kā balerīna un jutos tik brīva!” Dina ar kolēģi Intu Jansoni un jauniešu pielikuma ģimētnie meitenēm Inesi Aiglsbergeri (Ziņģi, no kreisās) un Signi Šteinbergu (no labās).

Pērn Nīderlandes pilsētā Leidenā, kur filmēts videoklips dziedātāja Marta Houkhāmera megapopulārajam hitam *Ik ga zwemmen* (Es eju peldēt): „Marts man licis iemīlēt ne tikai savas dziesmas, bet arī savu pilsētu, valsti un holandiešu valodu.”

Kādi ir tavi vaļasprieki?

Vairāk nekā desmit gadus dziedāju kamerkorī *Rāte*. Piedzīvoju tādas muzikālas un emocionālas virsotnes, par kādām nevarēju pat sapņot. Dziedāju gan Mārtiņa Ozoliņa, gan Anda Grozas vadībā. Mārtiņš mūsu latīņu cēla augstu un lika priekšā lielus izaicinājumus. Bet pēc pagājušajiem Dziesmu svētkiem, kad nedēļu nodzīvoju ideālajā Latvijā, tas periods ir beidzies.

Tagad ir citāda aizraušānās. Daudzi mani pazīst no *pareizās*

puses. Esmu likumpaklausīgs cilvēks, man ir svarīgas vispārpieņemtas vērtības, tikumi. Ir diezgan augstas prasības pret sevi un citiem, jo man patīk rūpīgi izpildīts darbs. Un profesijas bijušas tādas *pareizās*: publiskas, ar misiju, jāturas rāmjos. Bet man iekšā sēž tāds blēdis, bezmaz avantūrists, un ir svarīgi ik pa laikam nostrādāt kādas ēverģēlības, piedzīvojumus.

Tā daudzus gadus esmu liela *Labvēlīgā tipa* fane. Braukāju uz koncertiem un nekad nebraucu

Kuldīgas TV žurnāliste Dina Poriņa un operators Uldis Vinklers 90. gados.

Kuldīgas kamerkoris *Rāte* 2012. gadā: „Diriģents Mārtiņš Ozoliņš ar savu azartu prata atrāist arī mūs, pastīvos koristus, kuri parasti neizlaiž no rokām nošu mapi.” Dina – trešā no labās.

tukšām rokām – vedu ciemkukuli. Man prasās palaikam izdarīt ko tādu kā pērn Pilsētas svētkos – uzbraukt ar pilnu tačku uz skatuves un apdāvināt mūziķus ar dāvanām no Kuldīgas. Gribas parādīt, cik ļoti tos tipīgus šeit kāds mīl! Interesants bija gājiens ar Uldi Marhileviču. Saņēmu dūšu, ar kultūras centra svētību viņu uzrunāju, un *Rātei* izveidojās programma ar Marhila dziesmām, ko pilnā Rātslaukumā nodziedājām Pilsētas svētkos. Mazliet neprātīga, krāsaina sapņa piepildījums. Zinu, ka arī māksliniekiem ir prieks just, ka viņus kāds ļoti mīl.

Pašlaik ir cita neprātība. Fanoju par jaunu puisi, Nīderlandē populāru dziedātāju Martu Houkhāmeru. Pandēmijas laikā bijām ieslodzīti savos būros, vienlaikus strādāju avīzē un rakstīju grāmatu, bija arī smagi pārdzīvojumi, un feisbukā pamanīju saulainu puisi, kurš dzied un smaida tā, ka uzreiz prieks. Marts iedeva dzīvesprieka poti! Sāku interesēties un trīs gados nonācu tiktāl, ka esmu trīsreiz aizlidojusi uz viņa koncertiem, satikusi Martu pašu un menedžeri Robertu, šogad biju ciemos studijā. Pērn tiku pagodināta ar menedžera uzaicinājumu kļūt feisbukā par Marta fanu lapas koordinatori.

Es diendienā zinu, kad viņam

ir koncerti, kā top dziesmas un videoklipi, kur ir kādas intervijas, un informēju citus fanus. Sarakstos ar cilvēkiem Nīderlandē, Beļģijā, Dānijā, Polijā, Amerikā, Anglijā, Brazīlijā... Daudziem tā ir nesaprotama nodarbošanās – tāla no realitātes. Bet fanu pasaule izrādās aizraujoša un kaislību pilna: visi skatās uz elku un arī viens uz otru, vai tik kāds nesāņem vairāk uzmanības nekā es. (Smejas.) Esmu iemīlējusi Nīderlandi un mazliet jau saprotu holandiešu valodu. Pēdējoreiz no Marta pilsētas Leidenas nevarēju šķirties bez asarām. Kā smejos, varbūt pārceļšos tur, nevis uz Pāvilstu.

Kāpēc tu varētu pārcelties uz Pāvilstu?

Tur ir senču namiņš – pirms 123 gadiem vecvecitēva celta zvejnieku ģimenes māja. Pāvilstā viena no vēsturiskajām ēkām, kas 30. un 40. gados šaursliežu bānītīm daļēji kalpoja kā dzelzceļa stacija: tur bija kase un uzgaidāmā telpa. Mans pienākums pret senčiem ir šo māju ar pietāti atjaunot un atstāt nākamajām paaudzēm – māsas mazbērni ir jau sestā paaudze. Grāsmos atgriezties namiņā, kurā līdz sešiem gadiem uzaugu pie omammas un opapa. Mani vecāki Dunalkā strādāja, bērnodārza tur nebija, es augu Pāvilstā, un daļa manas sirds pieder tai.

„Man iekšā sēž tāds blēdis, bezmaz avantūrists, un ir svarīgi ik pa laikam nostrādāt kādas ēverģēlības.”

Vija Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas ilggadējais direktors Herberts Knets un viņa agrākā vietniece, latviešu valodas skolotāja Dina Poriņa, pavadot direktoru atpūtā 1999. gadā.

Kāda esi pēc rakstura?

Man ir augstas prasības attiecībā pret mērķiem. Vienmēr gribu, lai pieeja ir dziļa, plaša, pamatīga. Varu būt pedantiski piekāsīga pret to, kā darbs jāizpilda. Dažkārt varu būt šerpa, pateikt ko tādu, ko nožēlošu. Cīnos ar sevi, lai tā nedarītu. Esmu arī paškritiska, reizēm par daudz. Tomēr esmu arī tāds cilvēks, kuram nekad nav garlaicīgi. Man patīk sagādāt pārsteigumus citiem – tajā varu pat ieiet azartā. Un dievinu braukt ar mašīnu, kad mūzika skan uz pilnu klapi!

Kur smelies spēku?

Es ļoti izjūtu savu dzimtu, visvairāk Pāvilstā. Liekas, ka senčus jūtu fiziski, ka visi turpat vien ir. Saprotu, ka aiz manis nav tukšuma. Ir savējie. Ja runā par tiem, kuru vairs nav, tad tie ir mamma un tētis, Pāvilstas omamma un opaps. Ja par citiem, tad tā ir māsa Ligita Ogrē, viņas dēli Vilnis un Artis ar ģimenēm – pa abiem ir pieci bērni. Es viņus saucu par krustmazbērniem.

Spēku dod pašlīvība uz Dievu – šīs attiecības vienmēr ir dzīvas. Mana draudze ir Kuldīgas Annas draudze. Vēl man ir svarīgi būt pie vēsās, spirdzinošās Baltijas jūras, nevis kādām siltām citzemju. Jūra dod brīvību, plašumu, neatkarību, mieru. Arī mūzika piepilda un pat dziedē: no klasiskās, kuras skaistumu man parādīja mamma, līdz vienkārši lecamiem gabaliem.

Liela vērtība ir savdabīga kompānija – esam 12 ģimnāzijas bijušās kolēģes, kuras saista vairāk nekā 30 gadu draudzība. Starp citu, tā ir Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas akceptēta. Bija vēl viena traka mana ideja: aizsūtīju lūgumu, vai prezidente var vārdadienā apsveikt savu vārdamāsu – Vairu no mūsu draudzeņu kompānijas. Prezidente atsauca: atsūtīja apsveikumu un pavadvēstuli ar laba vēlējumiem mūsu draudzībai. Šīs attiecības uzturam joprojām.

Velosvētki – kupli apmeklēti

Kaspars un Markuss Priedes par šigada vidējā loka maršrutu ir labās domās.

Lelde Selecka velofestivālā piedalās katru gadu.

Spraiģāku izjūtu cienītājiem tika piedāvāta klinšu kāpšanas siena.

„Tā ir fiziskā aktivitāte, atpūta un ar draugiem labi pavadīts laiks,” saka Alens Kļavlapa.

Māras diķa un vieglatlētikas manēžas apkārtnē Kuldīgā sestdien valdīja riteņbraucēji, un tie izbrauca arī vairākus pagastus – notika 14. Kuldīgas velofestivāls.

Pasākums ilga visu dienu ar četriem atsevišķiem braucieniem cauri pilsētai, kā arī uz Pelču un Snēpeles pagastu. Trīs maršru-

ti – mazais, vidējais un lielais loks – tika pieveikti dienā, bet pēdējais – nakts tumsā zem spoža pilnmēness. Mazuļiem, kuriem kājas pārāk īsas, lai mītos ar pedāļiem, tika sarīkots *Dip&dap* veloskrējiens. Kā informē Kuldīgas tūrisma attīstības centra vadītāja Jana Bergmane, atsauce bija si liela: nakts braucienā devušies

680 dalībnieku, mazajā lokā – 262, lielajā – 234, vidējā – 475.

Dienas braucieni sākās 11.00. Mazais astoņu kilometru loks dalībniekus veda cauri Kuldīgas klusākajām ieliņām, tālāk pa veco dzelzceļu un Melnās kolkas apkārtni. 17 km vidējais loks iepazīstināja ar Pelču pagastu, lielais loks (36 km) ievēda arī Snēpelē.

Snēpelniece Lelde Selecka stāsta, ka ar divriteni brauc regulāri un festivālā piedalās katru gadu: „Šigada maršruts iet gandrīz gar manām mājām, un tas priecē.” Vidējā lokā piedalījās arī Kaspars Priede ar dēlu Markusu. Šis maršruts abiem patīkot labāk nekā iepriekšējos gados: „Ir daudz vairāk meža taku, mazāk grants – tas labi!” Skolēns Alens

Kļavlapa no Rumbas pagasta tāpat kā pārējie aptaujātie domā, ka pasākums ir pozitīvs: „Tā ir fiziska aktivitāte, atpūta un ar draugiem labi pavadīts laiks.” Rīdziniekam Arūnam Aleksandravičum šī bija pirmā reize. Viņš par pasākumu ir labās domās un priecīgs par iespēju iepazīt Kuldīgas novada apkārtni, apskatīt vietas, kuras iepriekš vēl nav redzējis.

Nakts brauciens kā jau katru gadu nebeidza pārsteigt. Šīs reizes tēma bija dabas dvēsele – Pelču apkārtnes meži tika izgaismoti spožās krāsās, un dzīvība tiem dota ar sirdspukstiem. Braucējus finišā gaidīja karsta zupa un ballīte ar dīdžeju Tomu Grēviņu uz skatuves pie Māras diķa. Velobraucieni nebija vienīgās apmeklētājus iesaistošās atrakcijas. No 11.00 līdz 17.00 Māras diķī par velti varēja izbraukt ar katarānu, ručuļaivu vai SUP dēli, kāpt klinšu sienā, darboties piepūšamajās atrakcijās un uz līdzsvara lentes *Slackline*.

Edvarda Sokolovska
teksts un foto

Tvīda brauciens – senatnes mīļotājiem

Īpašs maršruts velofestivālā bija 5 km tvīda* jeb retrodivriteņu brauciens pa Kuldīgas ielām.

Pirmoreiz tāds bijis 2019. gadā, un šogad tam gatava arī Šlakorcīnu ģimene: Klāvs un Anete. Kopā ar domubiedriem sprieduši, ka tādu vajadzētu, – cilvēkiem patīk. Vairāki retroveloentuziasta Klāva restaurētie divriteni atrodas Kuldīgas velosipēdu muzejā *Ciskdrill*.

Uzņēmējs Toms Ērenpreiss piedāvāja aplūkot zīmola *Ērenpreiss* divriteņus: „Pēc maniem rasējumiem tiek radīti rāmjī, un velosipēdus komplektējam. Tos var iegādāties pie mums darbnīcā, internetā, piegādājam visā Latvijā. Tie domāti tādiem cilvēkiem, kam patīk oriģināls, gandrīz 100 gadu senās tradīcijas balstīts dizains, bet mūsdienīgi risinājumi.” Zīmols apvieno entuziastu kopu, kas ražo un atjauno vēsturiskos velosipēdus, organizē tvīda braucienus.

Kuldīdznieki Baiba Mālniece un Arvis Šaroks ieradušies ar saviem senlaicīgajiem braucamajiem. Baiba: „Gatavoties jāsāk laikus – jāizdomā, ko vilkt, kur to atrast un kaut cik saskaņot, lai apģērbā mēs būtu vienots pāris.” Arvis uzskata – ja pašiem ir veļai cīgi riteņi, piedalīties šajā braucienā ir goda lieta: „Mans lolojums! Rāmis ir senais, iegādāts no Raita Valtera, aksesuāri tiek meklēti, gādāti, pirkti un iemainīti.” Viņš izrāda spožo kar-

Kuldīgas ieliņām tvīda brauciens piestāv.

Baiba Mālniece un Arvis Šaroks tvīda braucienam gatavi.

bīda lukturi un autentisko, Kuldīgā ražoto Riharda Šmelinga darbnīcas divriteņa zvanu.

Aivars un Natālija Beitāni ieradušies no Ventspils. Natālija: „Uzzinājām tikai šorīt, bet nolē-

Arvja Šaroka lepnums – R.Šmelinga darbnīcas divriteņa zvans. Pēc kara Kuldīgā bijuši vairāki velosipēdu veikali un darbnīcas. Viens no populārākajām – Riharda Šmelinga darbnīca Baznīcas ielā 22.

mām atbraukt, jo bijām Kuldīgā arī 2019. gadā. Mums patīk atkal satikt līdzīgi domājošos, kopā izbraukt.” Aivars pamazām restaurē 83 gadus senu ģēnpreisu: „Meklēju detaļas, kombinēju –

Raits Valters vairākus cilvēkus iedvesmojis pievērsties seno divriteņu atjaunošanai.

vēl daudz kas jāpadara.” Ritenis dabūts no drauga, kurš gribējis to izmest metāllūžņos. Šis piederējis kādam puisim – barona kalpam Užavā – un savulaik maksājis divas strādnieku algas. Šai ģimenei esot desmit riteņu – svētkiem, ikdienai un lauku vajadzībām: „Tādai braukšanai ir sava aura – miers, labsajūta, var daudz ko redzēt un izbaudīt.”

* Tvīds – plāns vilnas vai pusvilnas audums

Lailas Liepiņas
teksts un foto

„Raibi kā puķu pļava”

Alsungas pamatskolas 9. klasē mācās seši skolēni: trīs meitenes un trīs zēni. Raksturā un interesēs katrs ir atšķirīgs. Audzinātāja, vēstures un sociālo zinību skolotāja Ligita Stašaite par viņiem teic: „Ļoti raiba klase, skolā pamanāma.”

Četri mācās kopā no 1. klases, divi pienākuši klāt. Viens puisis brauc no Jūrkalnes, bet pārējie ir alsundznieki. „Viņi ir ļoti dažādi, tāpēc grūti noraksturot kā klasi. Katram zēnam un meitenei ir savs īpašais es,” stāsta L. Stašaite. Pēdējos gados klase bijusi pamanāmāka ar darbiem un nedarbiem, taču sīkāk audzinātāja nekomentē: „Aktīvāki ir zēni – viņi nosaka klases toni.” Jaunieši esot spējīgi, un no viņiem varētu sagaidīt arī ko vairāk, taču ceļā stājoties slinkums: „Pret dzīvi viņi izturas ar domu, ka ir labi tāpat – neko citu nevajag. Es vēlētos, lai viņi rod sevī motivāciju gribēt arī ko vairāk, jo zinu, ka viņi to var. Mūsdienu jaunatnei šī īpašība ir ļoti raksturīga.”

PAŠAM SEVI JĀMUDINA

Šo gadu laikā draugus ar līdzīgām interesēm skolēni atraduši blakus klasēs. Taču kopā darbojušies, organizējot skolas pasākumus, braukuši ekskursijās uz Ventspili, Liepāju, Rīgu, gājuši pārgājienos.

Tagad prātu aizņem eksāmeni – angļu un latviešu valoda jau nokārtota. Matemātikas eksāmens notiek šodien (6. jūnijā): „Šogad pirmo reizi eksāmens ir nokārtots tad, ja sasniegti vismaz 10%. Bet neziņa par rezultātiem rada nelielu satraukumu. Skolotāja izpratnē 10% nav nekas, un tos jau nu viņiem vajadzētu sasniegt. Kad runājām klasē, likās, ka būs labi – kaut ko jau uzrakstīs. Bet nav zināms, kā darbi tiks vērtēti. Rezultātus uzzināsim tikai 21. jūnijā, un izlaidums plānots 22. Līdz tam datumam ir satraukums, domājot: varbūt tos 10% iegūt nemaz nav tik vien-

kārši. Matemātika kā katru gadu šķiet vissarežģītākā. Par to bažas vienmēr ir lielākas.”

Līdz 10. jūnijam audzēkņi vēl var uzlabot gada vērtējumu. Vienam draudot tas, ka skolu viņš nepabeigs, taču skolotāja ir optimistiska un atklāj: ja viņš gribēs vērtējumu uzlabot un centīsies, tad skolu pabeigs, jo no eksāmeņiem ir atbrīvots.

Labinieku klasē neesot – visi mācoties viduvēji. Divas meitenes ir centīgākas: „Galvas ir gudras gan meitenēm, gan zēniem, bet daļai trūkst motivācijas.” Ārpus stundām jaunieši nodarbojas ar daudz ko. Rebeka Brunovska šogad beidz mākslas skolu, Martins Jēkabsons aizraujas ar motosportu. Anda Sīle domā mācīties vidusskolā Kuldīgā, taču pārējie dosies uz kādu tehnikumu. Audzinātāja viņiem novēlē nevis šaubīties un vilcināties, bet gan uzdrīkstēties un rīkoties.

AUTOSPORTS UN PASĀKUMI

Enija Žilinska Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā apgūs, iespējams, loģistiku. Par Alsungas pamatskolu būšot patīkamas atmiņas, un klase esot interesanta: „Vairāk atmiņā paliks matemātikas un latviešu valodas stundas. Tās bijušas ļoti interesantas un arī jautras, jo klases puīši taisa jokus.” Enija aizraujas ar sportu. Agrāk gājusi volejbola treniņos, un visjaukākā bijusi sporta skolotāja Dace Siliņa: „Labsirdīgs, mīlošs un interesants cilvēks.” Enija šogad no eksāmeņiem atbrīvota – tos nokārtojusi jau pērn, bet rezultātus uzzinās kopā ar pārējiem.

Martins Jēkabsons Liepājas tehnikumā mācīsies par autome-

Alsungas pamatskolas devītie: Anda Sīle, Martins Jēkabsons, Krists Zigners un Rebeka Brunovska; klāt nav Enijas Žilinskas un Markusa Kristiāna Bleives.

hāniķi: „Jau kādu laiku nodarbojos ar autosportu, sacenšos dažādās rallijkrosa disciplīnās. Esmu piedalījies Baltijas čempionātā Rīgā. Tāpēc bieži nācies mašīnas arī skrūvēt, tas iepatikās, un izdomāju to darīt arī nākotnē.” Mīļākais auto zīmols esot BMW. Vēl brīvajā laikā Martins makšķerē. No mācību priekšmetiem viņam tuvāka ir fizika. Skolotājas visas esot labas. Eksāmenos angļu un latviešu valodā rezultātiem esot jābūt labiem, taču baidot matemātiku. Klase, viņaprāt, ir radoša: „Mums padodas daudz kas saistīts ar mākslu. Protam viegli rast risinājumus.” Viņš atcerēsies kopā padarīto, piemēram, *Popielai* un Māmiņdienai: „*Popielu* rīkojām pirms kovida pandēmijas, palīdzējām citām klasēm piemeklēt mūziku. Mums togad priekšnesuma nebija.”

TORTES UN LAUKU DARBI

Rebeka Brunovska aizraujas

ar konditoreju, kopā ar mammu jau no mazotnes gatavo ēdienu. Brīvajā laikā taisa dažādas tortes, vislabāk padodas šokolādes kūka ar putukrējumu. Viņa plāno konditores profesiju apgūt Kuldīgas tehnikumā. Meitene jau beigusi mākslas skolu: „Agrāk domāju par Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolu, taču tā vēlme pārgāja.” Pirmajos eksāmenos veicies labi: „Nebija nemaz tik grūti, taču par matemātiku ir satraukums.” Par klasi viņa teic: „Neesam bijuši ļoti draudzīgi, taču pēdējā laikā pasākumos esam satuvinājušies. Šogad rīkojām Māmiņdienu: visi domājam idejas un uzdevumus citām klasēm, taisījām dekorācijas.”

Rebekai spilgtā atmiņā pērnā gada ekskursija uz Liepājas fortiem. Sarežģīts licies pandēmijas laiks: „Bija grūtāk tikt līdz mācībām, taču kaut kā visi izdīvojam.” Par klases audzinātāju Rebeka saka: „Viņa pret mums

ir labsirdīga, laipna un gādīga.”

Anda Sīle plāno darboties lauksaimniecībā, jo pēc stundām katru dienu palīdz vecākiem piemājas saimniecībā *Šķīli*. Viņa vēlas mācīties turpināt Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolā un pēc tam studēt universitātē Jelgavā. No Alsungas laika viņa atcerēsies ļoti labas skolotājas: „Visforšākās ir vēstures un sociālo zinību skolotāja Ligita Stašaite, bioloģijas un ķīmijas skolotāja Ruta Zauere – šie mācību priekšmeti un sports man arī patīk.” Agrāk Anda Alsungas Mūzikas un mākslas skolā vēl mācījusies mūziku. Labas atmiņas palikšot arī par klasesbiedriem: „Esam dažādi un radoši.” Par matemātikas eksāmenu Andai ir nelielas bažas, taču viņa ir pārliecināta, ka visas zināšanu pārbaudes būs nokārtojusi labi. Visvieglākā bijusi latviešu valodā.

Amanda Gustovska
Ligitas Stašaites arhīva foto

Jauniešiem vieta, kur tikties

Kopš maija beigām Alsungas jaunieši var darboties savās telpās Pils ielā 10, otrajā stāvā. Tur iekārtota virtuvīte un brīvā laika vieta, kur atrodas novusa galds un citas spēles.

Divos mēnešos to paveikuši gan paši jaunieši, gan jaunatnes darbinieki Kristīne Mora-Zemīte un Adrians Dravnieks. Telpas un naudu remontam piešķīrusi pagasta pārvalde, inventāru sarūpējis Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centrs. Stāsta K. Mora-

Zemīte: „Telpu atrada pagasta pārvalde, jo daudz variantu nemaz nebija. Šo vietu pirms neilga laika bija atbrīvojusi ģimenes ārste Lija Būmeistere. Visu iekārtojām paši, palīdzēja arī pieci seši Alsungas jaunieši. Ieguldījumi gan nav lieli – telpas nācās vien atsvaidzināt.”

Viņa norāda, ka jaunieši bijuši aktīvi arī pirms tam. Līdz šim visi tikušies Alsungas pamatskolā, ziemā pulcējušies ap desmit jauniešu. Tuvāko nedēļu laikā

plānots pārgājiens pa mazbānīša ceļu, vasarā tiks rīkoti galda spēļu vakari un mākslas plenēri.

Telpa būs atvērta divas reizes nedēļā – otrdienās un ceturtdienās no 12.00 līdz 17.00. Plānotos pasākumus var uzzināt Alsungas aktīvo jauniešu kontos sociālajos tīklos Facebook, Instagram un TikTok.

Kristīnes Moras-Zemītes
arhīva foto

Lappuse tapusi ar pašvaldības līdzfinansējumu.

Alsungas jaunieši kopā ar jaunatnes darbinieci Kristīni Moru-Zemīti (otro no kreisās) atklāj nupat iekārtotās telpas Pils ielā 10.

PASAUĻĒ

Kas tā par vietu? 20. kārtā

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauca!

Šī teritorija atdalījusi aptuveni 8000 gadu p.m.ē., kad ledus laikmetā, ledājiem intensīvi kūstot, jūras līmenis pacēlies. Pirmie cilvēki salā ieradusies ap 6500 gadu p.m.ē., un 1. gadu tūkstoši tur apmetušies ķelti. 9. gadsimtā tiem regulāri uzbrukuši vikingi. Salas platība ir 572 km². Šī sala nav iekļauta Eiropas Savienībā, taču tai ir ierobežotas brīvās tirdzniecības tiesības. Kas tā par salu?

Atbildi gaidām līdz 8. jūnijā 11.00 e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

19. kārtas atbilde: Badab Soort, Mazandaranas province, Irāna.

Pareizi atbildējuši: Vineta Kondraņicka, Velta Višņevska, Inese Midrijāne, Ingars Neimanis, Rasma Stepe.

Konkursu atbalsta veikals Cīkade.

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 8. jūnijā 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Cik ģimenes ārstu Kuldīgas novadā reģistrēts gada sākumā?

Atbilde: Kuldīgas novada teritorijas plānojuma tapšanā iedzīvotāji aicināti piedalīties un ierosinājumus iesniegt līdz 15. augustam.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Gunta Folkmane, Ingars Neimanis, Rasma Stepe.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

IEVĒRĪBAI! Konkursu uzvarētāji tiek noteikti reizi ceturksnī.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papēlīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas novadā.

20. jautājums

Kāda pils redzama attēlā?

Atbildi līdz 8. jūnijā 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

19. jautājuma atbilde: Sv. Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīca Gudeniekos.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Indra Grandava, Gunta Grundmane, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Valdis Dadzis, Juris Vītols, Agris Vējkājs, Dzintra Megne.

ATRODI TEIKUMU!

Meklējiet pilno teikumu *Kurzemniekā* un atbildes līdz 8. jūnijā 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

30. maija laikrakstā: „Iesakām izsaukt arboristu vai nogaidīt...”

Atbilde: „Šogad darbs notiks vairāk nekā 15 hektāros pašvaldības zemes.”

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Rasma Stepe.

PRIEKA AVOTI

Ar māsu visur un vienmēr

Marta Vilerte (18) beigusi Kuldīgas Centra vidusskolas 10. klasi. Prieku viņai rada attiecības ar māsu, laba mūzika, filmas un seriāli, kā arī aizraujošā datorspēļu pasaule.

VIRTUĻAJĀ PASAUĻĒ

„Daudz laika pavadu datorspēlēs. Tās mani uzjautrina un sagādā prieku. Tiešsaistē var iepazīt spēlētājus no dažādām valstīm ar līdzīgām interesēm. Kopā ar citiem tas visu padara jautrāku un interesantāku, var uzzināt, no kurienes pasaulē viņi ir un kādas ir viņu intereses. Datorspēles ir kā treniņš prātam, jo vienmēr jābūt mundram, jākoncentrējas. Tas ir veids, kā uz brīdi aizmukt no ikdienas un pienākumiem. Es visbiežāk spēļu šaušanas spēles, arī tādas, ko tiešsaistē nespēlē, – tās ir mierīgākas un dod labāku pieredzi.”

FILMAS UN SERIĀLI

„Skatīties filmas un seriālus ir izklaidējoši. Ar mūsdienu tehnoloģijām un cilvēku prasmēm var izveidot tādas filmas, kas ir kā mākslas darbi un spēj ieraut to pasaulē. Es visvairāk skatos asa sižeta filmas un komēdijas. Man ne tikai patīk pats scenārijs, bet arī interesē, kā viss filmēts un apstrādāts. Patīk analizēt, kā kāds kadrs filmas veidotājiem šķitis pareizs, kā viss izdomāts, lai saderētu ar stāstu un emocijām. Parasti skatos dažādās straumēšanas vietnēs internetā, arī kinoteātros. Nesen redzēju filmu *Avatars: Ūdensceļš 3D* (*Avatar: The Way of Water 3D*) – brīnišķīga. Viens no mīļākajiem seriāliem ir *Lucifers* – smieklīgs, interesants un aizkustinošs. Nesen atsāku skatīties *Noziegumu skeletu* (*Bones*),

Martu fotografējusi māsa Laura.

ko skatījos, kad biju maza un man tas ļoti patika. Ar māsu skatāmies *Grejas anatomiju*. Man ļoti patīk arī supervaroņu filmu studijas *Marvel* filmas un seriāli.”

VINILA PLAŠU ŠARMS

„Klausoties mūziku, uzreiz jūtos mierīgāka. Dažreiz mēdzu klausīties tādu mūziku no bērnības, ar kuru pieaugu. Kad atrodu kādu vecāku dziesmu, bieži rodas nostalgiskas jūtas, un tās ir lieliskas, vēl jo vairāk tad, ja tā bijusi aizmirsta. Pārsvārā klausos vietnēs *YouTube* un *Spotify*, bet bieži arī spēļu vinila plates. Tas ir viens no mīļ-

Martas vinila plašu atskaņotājs.

kajiem veidiem, kā klausīties mūziku. Man ir samērā liela kolekcija. Labprāt iegādātos vēl, bet tās diemžēl ir dārgas. Mūziku straumējot, pilnu albumu noklausos reti, bet ar platēm vairāk cienu mākslinieku darbus un visu izbaudu citādāk. Vinila plates liek ieklausīties, bet straumējot mūzika bieži kļūst par fonu. Dodu priekšroku popmūzikai un rokam. Mīļākās grupas ir *Queen*, *Guns N' Roses*, *Nirvana*, *Rolling Stones*, *AC/DC* un *Harry Styles*.”

MĀSU BŪŠANA

„Ar māsu Lauru bieži skatāmies filmas un seriālus, klausāmies mūziku vai spēlējam galda spēles, kā *Uno* un *Monopols*. Bieži viņai aizsūtu daudz video sociālajā tīklā *TikTok* un smejojot lieku visus skatīties reizē. Palīdzu virtuvē gatavot ēst, kopā taisām ledus kafiju. Mums vienmēr ir jautri! Dažreiz braucam uz citām pilsētām, piemēram, Liepāju. Ejam uz pasākumiem, muzejiem vai apskatām skaistas vietas. Tā kā Laura aizraujas ar fotografēšanu, izpalīdzu viņai izstādēs, piemēram, ierāmējot darbus.”

Jēkabs Aleksandrs Krūmiņš
Martas Vilertes arhīva foto

Permakultūras meža festivāls

Šovasar dažādās Latvijas saimniecībās notiks 10. Permakultūras festivāls, un tā pirmais pasākums – *Permakultūras meža festivāls* – paredzēts 17. un 18. jūnijā Rumbas pagasta *Strīķos*.

Galvenās tēmas būs mežsaimniecība, agromežsaimniecība un meža dārzi, paredzētas lekcijas un praktiska darbošanās. Mežkopis Agnis Graudulis stāstīs par mežu, izjūtām un saimniekošanu. Cilvēki var būt harmonijā ar sevi tikai tad, ja ir saskaņā ar dabu, jo esam tās daļa. Viņa lekcija un darbnīca vērsta uz to, lai cilvēki apzinātos savas sajūtas un meža emocionālo nozīmi, vienlaikus izprastu, kādas ir meža kā ekosistēmas vajadzības, un salāgotu tās ar saimnieciskajām vajadzībām. „Tā ir māksla koku nocirst tā, lai mežs paliek,” saka A.Graudulis.

Dārzkopības speciālists Māris Narvils runās par meža ēdamo dāru ekosistēmām un sniegs praktiskus padomus, kā ierīkot meža dāru. Latvijas Valsts mežzinātnes institūta *Silava* vadošā pētniece Dagnija Lazdiņa stāstīs, kā veicies, ierīkojot vienu no pirmajām agromežsaimniecības sistēmām, kādas atziņas gūtas, uzturot eksperimentālo lauku kopš 2010. gada. Agromežsaimniecībā daudzgadīgi kokaugi, piemēram, koki un krūmi, tiek audzēti kopā ar kultūraugiem (labību, lopbarību) vai lopiem gan vienlaikus, gan secīgā maiņā. Savukārt par pašaudzēto sēklu vājajam pusēm, par mantotiem kultūraugiem runās Anna Bole-Viljamsone. Festivālam var reģistrēties, aizpildot anketu mājaslapā *Permakultura.lv*.

Līga Gabrāne

PĀRDOD

VW BORA, 2000.g., 2.0, benzīns, TA līdz 2024. gada martam, cena: 750 EUR. Tālr. 26144793.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**. Ilgi deg, mazs pelnu atlikums, 260,96 EUR par paleti. Tālr. 20331463.

SIA AJG plus pārdod sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Pārdod ar piegādi sausu, skaldītu **MALKU**, 3 m garu malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Pārdod skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 25607959.

PIEMINEKĻI, KAPU APMALES, futlāri, vāzes. Cenas palikušas iepriekšējās – nemainīgi zemas. Iespējama ierīkošana, kapu labiekārtošana. Gaidām jūs Skrundā, Liepājas ielā 20. Tālr. 29533360.

Pašaudzētu **CŪKGAĻU** ar piegādi. Tālr. 29580000.

MELNZEMI, TRŪDZEMI. Tālr. 29254530.

Nometne jauniešiem – poligonā Mežaine

Līdz 11. jūnijam gan militāras, gan citas dzīvei noderīgas prasmes valsts aizsardzības mācības pirmā gada nometnē poligonā Mežaine Raņķu pagastā apgūst 10. klašu skolēni un 1.–2. kursa audzēkņi no profesionālajām skolām.

Nometni organizē Jaunsardzes centrs. Jaunieši papildina ierindas un ieroču mācības, šaušanas, maskēšanās, patvēruma ierīkošanas, pirmās palīdzības, orientēšanās un citas prasmes. Šodien viņi dodas ekskursijās, iepazīstot Latvijas vēsturei nozīmīgus notikumus, piemēram, Liepājas aizstāvēšanu Bermontiādes laikā. 9. jūnijā jauniešus ar savu darbu iepazīstinās Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Valsts policijas un Robežsardzes pārstāvji. Plānotas sporta spēles, patriotisma, galda spēļu vakari un citas nodarbes.

Valsts aizsardzības mācība 2018. gadā kā pilotprojekts ieviesta 13 skolās. Šogad kā izvēles priekšmetu to mācīja 147 skolās.

PĒRK

Nopirkšu **DZĪVOKLI, ZEMI, MĀJU**, mežu jebkādā stāvoklī. Samaksā nekavējoties. Var būt ar parādiem, īrniekiem, daļām un citiem apgrūtinājumiem. Tālr. 26905430.

Vienistabas vai divstabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 22447206.

Par atļidzību vēlos **BIŠU SAIMI-SPIETU**. Tālr. 29181346.

GAZ-13 **RIEPAS**. Tālr. 29239179.

Vietējais mežsaimniecības uzņēmums pērk visu veidu **MEŽA IPAŠUMUS** – izcirtumus, jaunaudzē, briestaudzē. Interesē dažāda lieluma platības. Augstākā cena reģionā. Tālr. 25731315.

Pērk izcirstus **MEŽUS** (3000 EUR/ha), jaunaudzē, zemi. Tālr. 28282021.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

Vecos **MOTOCIKLUS** Emka, K-750, Dņepr, Ural, IŽ, Jawa, Minska, Tula, Vjatka, mopēdus Rīga un citus, kā arī rezerves daļas. Samaksā uzreiz. Tālr. 29543237.

Visu veidu **PADOMJU TEHNIKU**: kombainus Niva, Jeņisej; automašīnas GAZ, ZIL, MAZ, KamAZ, KrAZ; kāpurķēžu traktoros DT-75, 74, T130, T150, T170; riteņtraktoros T150, T40AM, MTZ80, 82, JUMZ; ekskavatorus EO. Tūlītēja samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Tālr. 27347347.

Autokapsēta pērk un noraksta **NOLIE-TOTAS AUTOMAŠĪNAS** līdz 3,5 tonnām. Samaksa tūlītēja. Tālr. 27347347.

SIA AIBI iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS**, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 20238990.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA Valinda pērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

VAJADZĪGI

SIA Rietumu būvniecība (41203068543) aicina darbā **BŪVSTRĀDNIKUS** un **PALĪGSTRĀDNIKUS** objektos Kuldīgā. Piedāvājam konkurētspējīgu un laikā izmaksātu atalgojumu (no 5 EUR/h). Tālr. 29593096.

SIA Skruna (46103000821) aicina darbā **ZIVKOPI** ar traktorista tiesībām. Samaksa: no 780 EUR. Tālr. 27498422, 29991848.

W SVEASKOG
BEZ MAKSAS attīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsma atlikumus, šķeldojamo materiālu.
☎ 25 622 293

DĀRZĀ

Darbi no 6. līdz 13. jūnijam

6. jūnijs. Rīta pusē vēl augļu diena, bet pēcpusdiena – sēšanai un stādīšanai ne pārāk labvēlīgs laiks. Ja ķirbji, gurķi un citi to radinieki, kā arī pupiņas vēl nav sastādīti un sasēti tiem paredzētajās vietās, vēlams to izdarīt līdz pusdienlaikam. Arī rabarberu kātus pārstrādei vēlams ievākt rīta pusē. Pēcpusdienā un vakarā var ar pilnu sparpu pievērsties ravēšanai un nezāļu pļaušanai. Ir cerība, ka tās tik drīz neaugs.

7. jūnijs. Tā kā nelabvēlīgais laiks turpinās līdz pusdienlaikam, pēc nakts atpūtas ravēšanu var turpināt. Var raut cauri arī visu nakti – pilnmēness laiks. Ja nezāli no kultūrauga var atšķirt, tad kāpēc ne?

7. jūnija pēcpusdiena un 8. jūnijs. Sakņu dienas. Ravēšanu un rušināšanu var turpināt. Var iesēt burkānus, kāļus, turnepšus. Ja vēl

nav iznācis iestādīt kartupeļus, tad var paspēt arī to, tāpat sīpolus iestādīt. Laiks izrakt agro tulpju un citu pavasara puķu sīpolus, kamēr tie nav nolīduši dziļi augsnē.

9., 10. jūnijs. Ziedu dienas. Var turpināt gan ravēt, gan meklēt un izrakt puķu sīpolus. Laiks ievākt ārstniecības augus tējām. Kumelītes jau būs sākušas ziedēt, arī piparmētras paaugušās. Ja dilles pārāk saaugušas, var novākt, lai sasaldētu vai sažāvētu, tā saglabājot vasaras sākuma aromātu. Arī rabarberu un skābeņu vākšanai pārstrādei dienas ir labas. Laiks apgriezti pavasarī noziedējušos košumkrūmus un nopļaut ziediem bagātos zālienus. Vasaras puķu sapucēšana ir pati par sevi saprotama lieta: vecie ziedi jānovāc, lai ziedēšana turpinātos. Var iesēt nektāraugus, norakto tulpju vietā – matiolas, kliņģerītes vai citas ātri augošas vasaras puķes.

DAŽĀDI

Sertificēts **TAKSATORS** profesionāli izgatavos inventarizācijas lietu jūsu mežam. Cena: 60 EUR! Piedāvājam arī **MEŽAUDZES** novērtēšanu, cirsmu dokumentācijas sagatavošanu, īpašuma robežu, kupicu ierīkošanu un atjaunošanu, bezmaksas konsultācijas. Strādājam visā Latvijā! Tālr. 25731315.

Metāla, šifera **JUMTU MAZGĀŠANA**, krāsošana. Tālr. 24874343.

TRIMMERĒŠANAS pakalpojumi. Tālr. 29402125.

NOPLAUŠU zālienu ar traktoriņu, trimmeri vai stumjamo zāles pļāvēju. Strādāju 7 dienas nedēļā. Tālr. 27157004.

ZĀLES PĻAUŠANAS pakalpojumi. Tālr. 26200636.

LEDUSSKAPJU, veļasmašīnu remonts izbraukumā. Tālr. 27501427.

MĀJAS PIESKATĪŠANA ar īri laukos. Tālr. 26278575.

PATEICĪBA

Paldies visiem, kas atnāca atvadīties no Genadija Filipova: viņa bijušajiem kolēģiem, radiem, draugiem, paziņām, kaimiņiem, apbedīšanas biroja darbiniekiem, Dainai Lancmanei, kafejnīcas *Staburadze* darbiniekiem, sporta skolas kolektīvam, sporta nama kolēģēm. Paldies, ka bijāt ar mums.

Aina, dēli, mazbērni

LĪDZJŪTĪBA

*Zeme deva, zeme ņēma,
Zeme visu nepaņēma.
Labi darbi, mīļi vārdi –
Tie palika šai saulē.*

/T. dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Agrim un Jānim, SARMĪTI mūžības ceļā pavadot.

Mednieku klubs Basi

Saldus novada dienas “Saldus piepilda un rada”

Vasaras gaidītākais notikums – **Saldus novada dienas** – šogad notiks no 9. līdz 10. jūnijam.

9. jūnija vakaru iesāksim ar krāšņu svētku gājieni, kura noslēgumā Kalnsētas parka estrādē uzstāsies novada kori un deju kolektīvi, kā arī **IGO, Jānis Buķelis, Jānis Paukštello, Marts Kristiāns Kalniņš u.c.**

Piektdienas vakara īpašais stāsts ir izgaismota, pārsteigumu pilna **nakts pastaiga Saldus pilsētas ielās** ar vides objektiem, performancēm, izstādēm, smilšu kino, projekcijām, modes skatēm, zaļumballi un daudz ko citu.

Sestdien, 10. jūnijā, paredzētas sporta, mākslas, kultūras aktivitātes visdažādākajām paaudzēm, svētku tirgus, moto un auto parāde, atrakcijas un aizraujošas izklaides bērniem, kā arī pasākumi jauniešiem.

Aktīvā dzīvesveida piekritējiem sestdien būs iespēja vērot aizraujošu un iespaidīgu pludmales volejbola turnīru “King of the Court Latvia”, kurā spēlēs labākie Latvijas pāri; ekstrēmo sporta veidu cienītājiem būs sarūpētas dažādas norises Saldus skeitparkā, riteņbraukšanas, basketbola un boksa sacensības.

Viss noslēgsies ar grandiozu kulmināciju Kalnsētas parka estrādē, kur lielkoncertā “Saldus piepilda un rada” uzstāsies radošā apvienība “Spiediens”, kā arī grupas “Diapazons”, “Dzelzs vilks” un “Citi zēni”. Ballīti turpinās grupa “Dziļi violets” un DJ Gustavito.

Uz noslēguma koncertu 10. jūnija vakarā jāiegādājas biļete Biļešu paradīzes kasēs. Vairāk informācijas www.saldus.kultura.lv

11.–13. jūnijs. Lapu dienas. Neliela cerība, ka varbūt debesis apzēlosies un sūtīs lietu; ja ne, jāizmanto citi ūdens resursi un jālaista, kur var. Var no jauna iesēt salātus, dilles un citus zaļumaugus. Varbūt arī zāli, zaļbarības un zaļmēslojuma augus. Apgriež ziedņus un vecās lapas skābenēm, rabarberiem, maurlokiem. No konteineriem dobēs stāda hostas, dekoratīvās stiebrzāles un citus krāšņumaugus ar izteiksmīgu lapojumu. Kārtīgi jāsalaišta gan pirms, gan pēc stādīšanas.

Jūnija sākums ir aktīvās augšanas laiks, kad augiem vajag barības vielas, un papildmēslojums var palīdzēt. Tikai sausā un saulainā laikā jābūt uzmanīgiem, lai, labu gribot, augus ar mēslojumu neapdedzinātu. Ideāls laiks ir lietainās un apmākušās dienas, bet, ja tādu nav, tad vakara stundas.

Ārija Rudlapa, agronome

KULDĪGAS TEHNOLOĢIJU UN TŪRISMA TEHNĪKŪMS

UZŅEMŠANA 2023. gada vasarā
29.05.2023.-18.08.2023.

Pēc 9. klases

IEGŪSTAMĀ PROFESIJĀ	Mācību ilgums
Automehāniķis	4 gadi
Stila mēbeļu modelētājs	4 gadi
Mēbeļu galdnieks	4 gadi
Būvizstrādājumu galdnieks	4 gadi
Pavārs	4 gadi
Konditors	4 gadi
Tūrisma pakalpojumu konsultants	4 gadi
Viesu uzņemšanas dienesta speciālists	4 gadi
Viesmīlis	4 gadi
Loģistikas darbinieks	4 gadi

Pēc 12. klases*

IEGŪSTAMĀ PROFESIJĀ	Mācību ilgums
SPA speciālists	1,5 gadi
Maizes un klasiskās konditorejas ražošanas tehniķis	1,5 gadi
Pārtikas produktu ražošanas tehniķis	1,5 gadi
Automehāniķis	1,5 gadi
Datorizētu kokapstrādes iekārtu galdnieks	1,5 gadi
Restaurācijas tehniķis	2 gadi

*bez vecuma ierobežojuma

JAUNIETI, ESI STUDENTS

Saņem stipendiju atbilstoši valstī noteiktajai kārtībai

Saņem ceļa naudas kompensāciju Kuldīgas novada robežās

Iesaisties kori, deju kolektīvā, studentu padomē vai kādā citā interešu studijā

Izmanto dienesta viesnīcu un mācību ēdnīcu

Paralēli profesionālajām mācībām un praksei jāapgūst vidusskolas mācības optimālajā līmenī ar iespēju apgūt augstāko līmeni!

Dokumentu pieņemšana Kuldīgā, Liepājas ielā 31 63324082, 25631181 kuldigasttt@inbox.lv

Iespēja pieteikties mācībām elektroniski www.kuldigastehnikums.lv līdz 31.07.2023.

Piedalies profesiju konkursos, starptautiskajos projektos, mācību komandājumos, ābini savu mācību uzņēmumu, veido savu karjeru

Čē Čē čempionātā – vēlreiz otrie

V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas 7.b klase otro gadu pēc kārtas, šoreiz 140 fināla komandu konkurencē, ieguvusi otro vietu Zelta zivtiņas sacīkstēs, kas pazīstamas kā ZZ čempionāts, bet šogad pārdēvēts par Čē Čē čempionātu jeb Čempionu čempionātu.

V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas 7.b klase Zelta zivtiņas čempionātā Bauskā.

SIA Tele2 sacīkstes skolēniem notiek 17 gadus – tās ir prāta un sporta spēļu sacensības 6.–12. klasēm, kas kolektīvus saliedē, veidojot tos par stiprām komandām un vienlaikus novērtējot katra dotības. Klases reģistrējas un saņem mājasdarbu, lai iekļūtu pusfinālā. Tā punktu skaits ietekmē arī fināla rezultātus.

Par uzdevumu izpildi stāsta 7.b klases audzinātāja Laila Zudāne: „Šogad līdzīgi kā pagājušogad, lai iegūtu bonusa punktus, bija jāizveido video par drošu rīcību internetā un jāuztaisa karogs. Lai iekļūtu pusfinālā, jāpaveic kāds labais darbs, vietu nofotografējot pirms un pēc tam. Mēs savā klasē sakārtojām robotu plauktu. Finālā Bauskā iekļuva 140 Latvijas komandas no ses-

tajām un septītajām klasēm. Tur bija sportiski uzdevumi. Kopā piecas stacijas, katrā savs uzdevums, kas jāizpilda pēc iespējas ātrāk un precīzāk. Bija kāpšana klints sienā, orientēšanās, uzdevums, kurā desmit baloni jāpiepilda ar ūdeni un jāmet. Pirms tam ar caurulēm ceļš jāizveido tā, lai ūdeni novadītu tur, kur vajag. Mums neviens uzdevums grūtības nesagādāja.”

7.b klase finālā ieguvusi 925,5 punktus un balvā – kinobiļetes uz Rīgas kinoteātri Apollo ar dzērieniem un popcornu, arī 500 eiro autobusam. Bērni jau teikuši, ka vēlētos redzēt filmu *Ātrs un bez žēlastības 10*. Pirmajā vietā ar nelielu pārsvaru (946,5 punktiem) ierindojusies Ogres Centra pamatskolas 7.c klase, trešajā

(886,5 punkti) – Liepājas Valsts ģimnāzijas 7.a klase. Piedalījušās arī vairākas klases no citām Kuldīgas novada skolām.

Par bērnu sagatavošanu L.Zudāne saka lielu paldies skolēna Aleksa tētim, sporta skolas trenerim Oskaram Linkovskim: „Klasē ir 25 bērni, un katrs ir talantīgs kādā citā jomā. Oskars palīdzēja noteikt, kuri desmit varētu būt spējīgāki finālā un ātrāk izskriet sporta trasī. Viņš mums otro gadu brauc līdzī.” Audzinātāja stāsta, ka daļa klases sporto arī pēc stundām, – kāds darbojas riteņbraukšanā, kāds volejbolā, basketbolā, florbolā vai vieglatlētikā, un aktīvi ir visi.

Amanda Gustovska
Lailas Zudānes arhīva foto

TET RALLY LIEPĀJA 16.–18. jūnijā

tet ERC 16.-18.06.2023. LATVIA

FIA EIROPAS RALIJA ČEMPIONĀTA POSMS KURZEMĒ

LIEPĀJĀ

DIENVID-KURZEMES NOVADĀ

KULDĪGĀ

KULDĪGAS NOVADĀ

TALSOS

TALSU NOVADĀ

TUKUMĀ

TUKUMA NOVADĀ

Bilētes pēc bilesuparadize.lv vai kasēs

This rally rocks!

www.lvrally.com

ERC

HANKOOK

MICHELIN

MRF TYRES

PIRELLI

Liepāja

TALSI NOVADS

TUKUMS

KULDĪGAS NOVADS

tet

RAMIRENT

SPORTLAND

betsafe

Lasi mūs arī internetā:
www.kurzemnieks.lv!

LIELAIS DZINTARS
LIEPĀJAS TĒRĪTĀLIS

Pūt, vējiņi!
koncertdārzs

29. JŪLIJS | SESTDIENA | 20.00
KONCERTDĀRZS "PŪT, VĒJIŅI!"

GRUZIJAS DŽEZA DĪVA NINO KATAMADZE & INSIGHT

NACIONĀLAIS ATĪSTĪBAS PLĀNS 2020

EUROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās attīstības fondu

Liepāja 2027

BIĒTES: BILESUPARADIZE.LV
INFORMĀCIJA: LIELAISDZINTARS.LV